Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΙΣΤ'

THE ORTHODOX OBSERVER

1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1950

ΑΡΙΘΜ 357

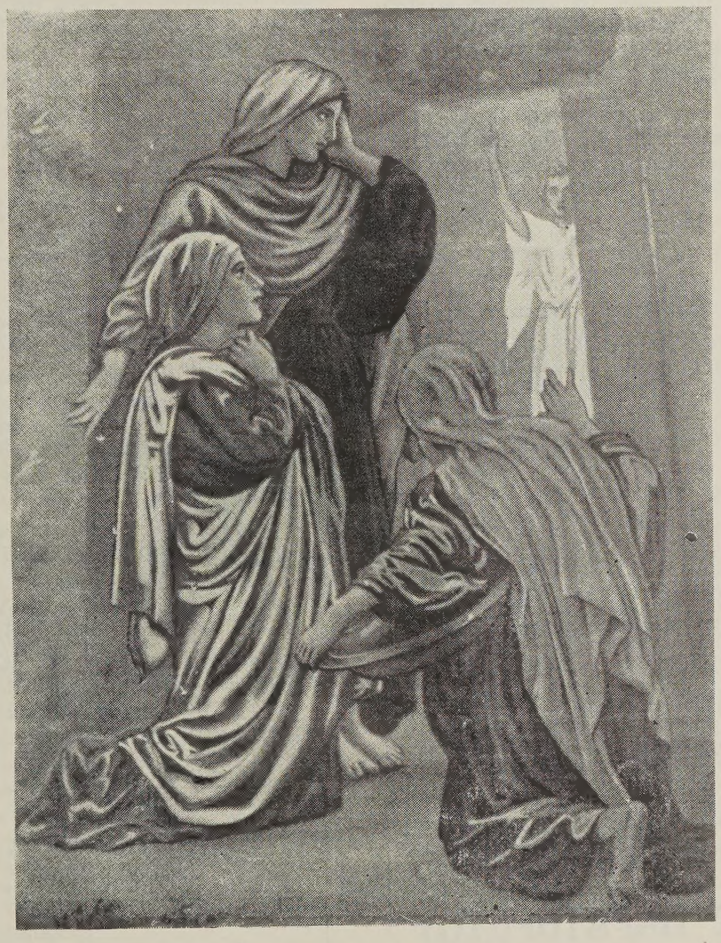

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ Α Ω ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Εὐλαβεστάτους Ἱερατικοὺς Προϊσταμένους καὶ Ἐντιμότατα Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

Ἀγαπητοί,

Ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Ἡμέρας τοῦ Πάσχα ἐπιθυμοῦμεν νὰ σᾶς ἀπασχολήσωμεν καὶ πάλιν περὶ τοῦ Σεπτοῦ ἡμῶν Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Εἶναι ἡ Σεπτὴ ἡμῶν Μήτηρ, Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία καὶ οὐδὲν γλυκύτερον εἰς τὴν ζωὴν καὶ πρὸ παντὸς τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα ἀπὸ τοῦ νὰ στρέφωμεν θερμότερον τὴν προσοχὴν καὶ τὸ αἴσθημα ἡμῶν πρὸς τὴν Ἁγίαν Μητέρα ταύτην.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀποβλέπει μετ' ἰδιαιτέρας ἐμπιστοσύνης πρὸς τὰ ἐνταῦθα πολύτιμα τέκνα αὐτοῦ. Καὶ σεῖς ἀπεδείχθητε ἀληθὴς βακτηρία καὶ στήριγμα εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς αὐτοῦ ἀνάγκας καὶ περιστάσεις.

Εἶναι μεγάλαι αἱ οἰκονομικαὶ ἀνάγκαι καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ Σεπτοῦ Κέντρου τῆς Ὀρθοδοξίας ἡμῶν αἵτινες ἐν πολλοῖς διὰ τοῦ προϊόντος τοῦ Δίσκου τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων καλύπτονται.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν ὅπως κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Πάσχα περιφέρητε Δίσκον ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀφοῦ προηγουμένως ἐκ μέρους τοῦ Ἱερατικοῦ ὑμῶν Προϊσταμένου ἢ ἄλλου ἁρμοδίου προσώπου, ἀναπτυχθῇ καταλλήλως ὁ σκοπὸς τοῦ Δίσκου τούτου.

Τὸν Δίσκον τοῦτον θέλει περιαγάγῃ ὁ Εὐλαβέστατος ὑμῶν Ἱερατικὸς Προϊστάμενος ἢ ὁ Ἐντιμότατος Πρόεδρος τῆς ὑμετέρας Κοινότητος, καὶ τὸ προϊὸν τοῦ Δίσκου τούτου παρακαλεῖσθε νὰ ἀποστείλητε αὐθημερὸν εἰ δυνατὸν καὶ δι' ἰδιαιτέρας ἐπιταγῆς εἰς τὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπήν, ἵνα τηλεγραφικῶς διαβιβασθῇ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἐπικαλούμενοι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ τὰς εὐλογίας τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἡμῶν Πατριάρχου, καὶ εὐχόμενοι ὅπως διέλθητε ἐν ὑγείᾳ τὴν χαρμόσυνον ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, διατελοῦμεν

Διάπυρος εὐχέτης πρὸς Κύριον,

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ο ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

ΣΗΜ.—Ὁ Δίσκος αὐτὸς οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὸν ἔρανον διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν τῶν Πατριαρχικῶν Κτιρίων.

ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟΝ ΔΩΡΟΝ ΔΙ' ΟΛΟΝ ΤΟ ΕΤΟΣ πρὸς συγγενεῖς ἢ φίλους σας, ἐδῶ ἢ εἰς τὴν πατρίδα σας, εἶναι μία συνδρομὴ εἰς τὸν Ὀρθόδοξον Παρατηρητήν. — Συνδρομὴ προπληρωτέα διὰ τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας καὶ Καναδᾶν: Δι' ἓν ἔτος $3.00. Διὰ δύο ἔτη $5.00. — Διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἄλλας χώρας, ἐτησία συνδρομὴ $3.50.

Γ ρ ά ψ α τ ε:
ORTHODOX OBSERVER
10 East 79th Street, New York, 21, N. Y.

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΡΟΝ ΔΩΡΟΝ

15
ΚΑΛΟΔΕΜΕΝΟΙ ΤΟΜΟΙ
ΤΟΥ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΟΥ
Ὁλόκληρος Βιβλιοθήκη

Ἀποτελοῦν μίαν πλήρη ἐγκυκλοπαίδειαν ἡ ὁποία δίδει εἰς τὸν κάτοχόν της ποικίλας γνώσεις· εἰσάγει αὐτὸν εἰς τὴν ἐν Ἀμερικῇ ζωὴν τῆς Ὁμογενείας μας καὶ στολίζει κάθε σπίτι.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ $4.00

Γ ρ ά ψ α τ ε :
ORTHODOX OBSERVER
10 East 79th Street, New York, 21, N. Y.

ΔΩΡΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Τὸ καλλίτερον δῶρον διὰ τὴν Νεολαίαν μας εἶναι ἕνα Θρησκευτικὸν Βιβλίον, ἀπὸ τὴν μελέτην τοῦ ὁποίου θὰ διαφωτισθῇ ὡς πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Προμηθευθῆτε τὰ δύο βιβλία τοῦ Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρα Κοκκινάκη:

1) IN THE REALM OF REDEMPTION.
2) FOOD FOR REDEMPTION.

Ἐγράφησαν ἐντολῇ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀγγλιστὶ διὰ τὸν καταρτισμὸν τῶν νέων μας.

Τιμῶνται καὶ τὰ δύο μαζὺ $1.50.

Γράψατε: THE ORTHODOX OBSERVER
10 East 79th Street
New York 21, N. Y.

VOL. XVI. No. 357. — APRIL 1, 1950
THE ORTHODOX OBSERVER
Established 1934
A semimonthly record of the work, the thought and the news of the Greek Orthodox Church in the U.S.A.
Published by
The Greek Archdiocese Publications Association
Rev. Athenagoras T. Kokkinakis, Editor
Editorial Offices:
10 East 79th St., New York 21, N. Y.
Publication Office:
293 Seventh Avenue, New York 1, N. Y.
Entered as second-class matter Nov. 21, 1934, at the Post Office at New York, N.Y. under the Act of March 3, 1879.
SUBSCRIPTIONS
United States
For One year $3.00. — For two years $5.00.
Other countries $3.50 per year.
Fifteen Cents A Copy

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. 10 East 79th Street. New York 21, N. Y.

ΕΤΟΣ ΙΣΤ΄. Ἀριθ. 357. Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ Θ. ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1950

ΕΠΙ ΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα, εὐσεβεῖς Κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου.

Σκυθρωποὶ καὶ λυπημένοι χθὲς ἀκόμη εὑρισκόμεθα πέριξ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος. Μὲ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸν Νικόδημον ἐνταφιάζαμεν Αὐτόν. Μὲ τὴν στοργικὴν Μητέρα Του τὸν ἐθρηνούσαμεν. Μὲ τὰς Μυροφόρους ἐρραίναμεν μὲ ἄνθη καὶ μὲ μύρα τὸν Νεκρόν Του. Λύπη καὶ ἀποκαρδίωσις κατεῖχε τὰς ψυχάς μας. Δὲν ἠμπορούσαμεν νὰ ἐννοήσωμεν πῶς ἡ ζωὴ κατέβη εἰς τὸν τάφον. Πῶς ἐκεῖνος ποὺ τόσους ἐζωοποίησεν, ἔγινεν αἰχμάλωτος τοῦ φοβεροῦ θανάτου.

Γύρω ἀπὸ τὸν ἴδιον τάφον εὑρισκόμεθα καὶ σήμερον. Τὴν φοράν, ὅμως, αὐτήν, κενὸς εἶναι ὁ τάφος. Παρακύπτομεν εἰς αὐτὸν καὶ βλέπομεν κείμενα τὰ ὀθόνια μόνα. Ἄγγελος Κυρίου κάθηται ἐντὸς αὐτοῦ καὶ λέγει πρὸς ἡμᾶς: «Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; Ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔκειτο». Καὶ μὲ τὰς Μυροφόρους καὶ τοὺς Ἀποστόλους ἐπιστρέφομεν ἐκ τοῦ μνημείου μετὰ χαρᾶς μεγάλης, διακηρύττοντες τοῦ Σωτῆρος τὴν Ἀνάστασιν, καὶ ἐν ψυχικῇ ἀγαλλιάσει ψάλλοντες τὸ ἡδύ μολπον: «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν.....»

Ἀνέστη ὁ Χριστός. Ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα τῆς ἀπιστίας κατὰ τῆς Ἀναστάσεως ἐβαραθρώθησαν εἰς τὸν κενὸν τάφον τοῦ Σωτῆρος.

Ἂν ἀνέστη ὁ Χριστός; Ἀλλὰ μήπως τὸν εἶδον μόνον μερικαὶ εὔπιστοι γυναῖκες; Ἀλλὰ ὁ Πέτρος, ὁ Λουκᾶς καὶ ὁ Κλεόπας, οἱ Ἀπόστολοι ἄνευ τοῦ Θωμᾶ καὶ μετὰ τοῦ Θωμᾶ, ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος, ὁ Ἰωάννης, οἱ πεντακόσιοι ἀδελφοί, δὲν εἶδον τὸν Ἀναστάντα Κύριον καὶ δὲν συνωμίλησαν μαζύ Του ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως; Ἂν, λέγουν, ἀνέστη ὁ Χριστός! Ἀλλὰ πῶς τότε ὁ δειλὸς Πέτρος γίνεται πέτρα πίστεως, ἀνδρείας, ἀντοχῆς; Πῶς ὁ διώκτης Σαῦλος γίνεται Παῦλος, τῆς ἐκλογῆς τὸ σκεῦος; Πῶς οἱ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων διασκορπισθέντες μαθηταὶ γίνονται τώρα λέοντες ἀτρόμητοι καὶ ἄφοβοι; Πῶς κηρύττουν μὲ ἡρωϊκὴν παρρησίαν; Πῶς θαυματουργοῦν; Πῶς φυλακίζονται καὶ ψάλλουν ὕμνους χαρμοσύνους; Πῶς δέρονται καὶ χαίροντες ἀπέρχονται; Πῶς εἶναι πτωχοὶ καὶ πλουτίζουν πολλούς; Πῶς εἶναι ἀδύνατοι καὶ ἐνδυναμώνουν τοὺς πάντας; Πῶς μηδὲν ἔχουν καὶ τὰ πάντα κατέχουν;

Ἂν ἀνέστη ὁ Χριστός! Ἀλλ' ἂν δὲν εἶχεν ἀναστῇ, οἱ ἄσπονδοι ἐχθροί Του ἀδρανεῖς θὰ ἔμεναν; Δὲν θὰ ἐξέθαπτον τὸ Σῶμά Του; Δὲν θὰ τὸ περιῆγον εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα; Δὲν θὰ ἤλεγχον μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον τῶν μαθητῶν τὴν ἀπάτην καὶ τὴν πλάνην; Τί ὅμως ἔκαμαν; Ἔδωκαν ἀργύρια ἱκανὰ εἰς τοὺς φύλακας τοῦ τάφου στρατιώτας καὶ τοὺς ἔπεισαν νὰ εἴπουν, ὅτι οἱ μαθηταί, αὐτῶν κοιμωμένων, ἔκλεψαν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τίς, ὅμως, εἶδε καὶ τίς ἤκουσε νεκρὸν κλαπέντα ποτέ, μάλιστα ἐσμυρνισμένον καὶ γυμνόν, καταλιπόντα καὶ ἐν τῷ τάφῳ τὰ ἐντάφια Αὐτοῦ. Ἀνέστη ὁ Χριστός! Οἱ αἰῶνες τὸ διαλαλοῦν. Ἡ ἱστορία τὸ διακηρύττει. Αἱ μυριάδες τῶν Ναῶν τὸ βροντοφωνοῦν. Ἡ ψυχή μας τὸ ἐπικυρώνει. Ἡ καρδιά μας τὸ θέλει. Ἀνέστη ὁ Χριστός! Καὶ ἔγινε πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν. Ἡ Ἀνάστασίς Του ἔγινε τὸ προμήνυμα καὶ τὸ ἐχέγγυον τῆς ἀναστάσεώς μας. «Εἰ πιστεύωμεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν Αὐτῷ». Ἀλλοίμονον ἂν ἡ ζωὴ περιωρίζετο εἰς αὐτὸν ἐδῶ τὸν κόσμον. Ἀλλοίμονον ἂν ἠλπίζαμεν καὶ ἐπιστεύαμεν εἰς τὸν Χριστὸν μόνον διὰ νὰ ζήσωμεν τὸν θάνατον αὐτῆς τῆς ζωῆς. Θὰ ἦτο τότε προτιμότερον νὰ εἶναι κανεὶς εἰδωλολάτρης. Τὸ λέγει ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος. «Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν, εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται». Δὲν ἔχει ὅμως τὸ πρᾶγμα οὕτως. Ὁ Χριστὸς ἀνέστη. «Χριστὸς δὲ ἐγερθείς, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο.»

Ἰδοὺ διατὶ χαίρομεν χαρὰν μεγάλην σφόδρα ἐπὶ τῇ ἀναστάσει. Ἰδοὺ διατὶ τὰ πάντα σήμερον πάμφωτα σκιρτοῦν, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ καταχθόνια. Ἰδοὺ διατὶ ἀξίζει νὰ εἶναι κανεὶς Χριστιανός. Ἰδοὺ διατὶ ὁ Ἀναστὰς Χριστὸς εἶναι, καὶ πρέπει νὰ εἶναι, δι' ἡμᾶς τὸ πᾶν, καὶ ἔχομεν καὶ καθῆκον καὶ συμφέρον μέγιστον νὰ κάμωμεν Αὐτὸν κέντρον τῆς ζωῆς μας, σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς μας, περιεχόμενον τῶν σκέψεών μας, κίνητρον καὶ ἐλατήριον τῶν πράξεων καὶ τῶν ἐνεργειῶν μας. Τοῦ μεγίστου τούτου ἀγαθοῦ μας, τοῦ Σωτῆρος μας Χριστοῦ, τὴν νίκην ἑορτάζομεν, τὸν θρίαμβον πανηγυρίζομεν. Χαίρο-

μεν ὅθεν, εὐφρανθῶμεν, καὶ σκιρτήσωμεν. Καὶ μέσα εἰς τὴν χαράν μας ἂς μὴ λησμονήσωμεν καὶ τὴν φιλόστοργον Μητέρα μας, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Ἀλλ' ἂς ἐνισχύσωμεν σημαντικῶς τὸν ὑπὲρ Αὐτοῦ ἐπ' ἐκκλησίας ἔρανον. Τοιουτοτρόπως ἐκδηλώνει ὁ Χριστιανὸς τὴν χαρὰν καὶ εὐτυχίαν του. Ἐνθυμούμενος τοὺς πάσχοντας, τοὺς δεομένους. Καὶ μάλιστα ὅταν οἱ δεόμενοι ἔδωσαν ὑπὲρ αὐτοῦ τὰ πάντα. Ὅπως συμβαίνει μὲ τὴν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλην Ἐκκλησίαν. Εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλομεν τὴν πίστιν μας, τὴν πνευματικὴν ὑπόστασίν μας, τὸ μέγιστον Ἀγαθόν μας, τὸν Ἀναστάντα Ἰησοῦν Χριστόν, Οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Διάπυρος εὐχέτης πάντων ὑμῶν πρὸς Κύριον

† Ο ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ

Ἡ Μεγάλη Ἑβδομὰς μεταφέρει καὶ πάλιν τὴν σκέψιν μας εἰς τὰ τραγικὰ γεγονότα ποὺ ἔλαβον χώραν πρὸ εἴκοσι αἰώνων εἰς τὴν ἀποκτείνουσαν τοὺς Προφήτας πόλιν Ἱερουσαλήμ. Μᾶς καλεῖ νὰ παραστῶμεν νοερῶς εἰς τὴν τραγῳδίαν ἡ ὁποία παρουσιάζει τὴν φοβερὰν ἀντίθεσιν τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ μίσους. Τὸ θέαμα ποὺ ἐνατενίζουν τὰ ψυχικά μας μάτια περισώζει ἀκόμη παρὰ τὴν διέλευσιν εἴκοσι αἰώνων, τὴν τραγικήν του πραγματικότητα.

Ἡ πραγματικότης τῆς ἀγάπης εἶναι ἀναμφισβήτητος. Τὴν εὑρίσκομεν μέσα εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς τραγωδίας αὐτῆς ἐνσαρκωμένην εἰς τὴν μορφὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ὡς καταδίκου. Τὴν ἀκούομεν ἐκδηλουμένην εἰς τὴν σκέψιν Του ὡς μοναδικοῦ ἑρμηνευτοῦ τοῦ βάθους καὶ τῆς οὐσίας της. Τὴν ἀναγνωρίζομεν εἰς τὴν πλήρη της ἔκτασιν ὡς ἔκφρασιν πρακτικὴν τῆς ζωῆς τοῦ μοναδικοῦ της Ἐφαρμοστοῦ. Τὴν παρακολουθοῦμεν ὅμως καὶ ἐπεκτεινομένην ὡς δύναμιν ἀνασυνθέτουσαν τὴν ἱστορίαν καὶ ἐξυγιαίνουσαν τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ πραγματικότης τοῦ μίσους εἶναι ἀναμφισβήτητος. Τὴν εὑρίσκομεν ἔκδηλον εἰς τὴν κακεντρεχῆ διάθεσιν τῶν ἀρχηγῶν τῆς Συναγωγῆς. Εἰς τὴν εἰρωνικὴν στάσιν τῶν δικαστῶν. Εἰς τὰ ραπίσματα τοῦ Ἀρχιερέως. Εἰς τὸ φραγγέλωμα τοῦ Πιλάτου. Τὴν ἀκούομεν διαλαλουμένην εἰς τὰ «σταυρωθήτω» τοῦ παρασυρμένου ὄχλου. Τὴν συναντῶμεν εἰς τὸ φίλημα τῆς προδοσίας τοῦ μαθητοῦ.

Δυστυχῶς ὅμως εὑρίσκομεν τὴν πραγματικότητα τοῦ μίσους ἐπεκτεινομένην καὶ μέσα εἰς τὴν ἱστορίαν ὡς ἄρνησιν τῆς ἀξίας τῆς ἀγάπης ὡς εἰρωνείαν καὶ ἐμπαιγμὸν τοῦ Χριστοῦ, ὡς προσπάθειαν σκοποῦσαν τὸ σταμάτημα τῆς ἐπιρροῆς Του, ὡς καταφορὰν ἀφανῆ καὶ ἐμφανῆ κατὰ παντὸς ποὺ παρουσιάζει τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ζωῆς τὴν ὁποίαν Αὐτὸς ἔζησε καὶ πρὸς τὴν ὁποίαν χειραγωγεῖ τοὺς πιστούς Του.

Ἡ ἀντίθεσις ἐπομένως συνεχίζεται. Ἡ τραγωδία τοῦ Γολγοθᾶ ἐπαναλαμβάνεται. Ἡ προδοσία εὑρίσκει μιμητάς. Ὁ Ἰούδας ἔχει διαδόχους. Ἀλλ' ἂν αὐτὸς προήρχετο ἀπὸ τὰς τάξεις τοῦ μίσους καὶ τῆς ἀπιστίας δὲν εἶναι παράδοξον μήτε ἀπροσδόκητον. Εἶναι ὅμως θλιβερὸν ὅταν αὐτὸς καὶ οἱ διάδοχοί του εἶναι θύματα ἀποστασίας, ὅταν προέρχωνται ἀπὸ τὰς τάξεις τῆς ἀγάπης, ὅταν ὕστερα ἀπὸ τὴν γνωριμίαν ποὺ εἶχαν μὲ τὸν κατάδικον τοῦ Γολγοθᾶ, Τὸν ἐγκατέλειψαν καὶ Τὸν ἐπρόδοσαν.

Εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθοῦν ἐλαφρυντικὰ τόσον διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ Πιλάτου ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀνοησίαν τοῦ Ἄννα καὶ τοῦ Καϊάφα. Δὲν εἶναι ὅμως δυνατὸν οὔτε κἂν νὰ ἐννοηθοῦν ἐλαφρυντικὰ διὰ τὸν Ἰούδαν. Οἱ πρῶτοι ἔκλεισαν θεληματικὰ τὰ μάτια των διὰ νὰ μὴ γνωρίσουν τὴν ἀκτινοβολίαν τῆς ἠθικῆς φωταγωγίας ποὺ ἐξήπλωσε παντοῦ ἡ παρουσία καὶ ἡ ἐπίδρασις τοῦ Γαλιλαίου. Ἐκεῖνος ὅμως ἤνοιξε τὰ μάτια του καὶ ἐγνώρισε τὴν δύναμιν καὶ τὴν πηγὴν τῆς ἀκτινοβόλου Ἀρετῆς. Καὶ μαθητὴς ἔγινε. Καὶ μάρτυς ἐστάθη τῶν πνευματικῶν ἀθλημάτων τοῦ Διδασκάλου καὶ τὴν Θεουργικήν Του διακονίαν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους παρηκολούθησε.

Καὶ ἡμεῖς γνωρίζομεν τὸν Διδάσκαλόν. Μᾶς ἀνεγέννησεν ἡ χάρις Του. Μᾶς ἐκαθάρισε τὸ αἷμά Του. Μᾶς ἀπεκατέστησεν ἡ θυσία του. Μᾶς ἀνέδειξε ἀνθρώπους μὲ ἀξίαν ἄπειρον: Τόσην ὥστε νὰ θυσιασθῇ δι' αὐτὴν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Μᾶς ἔθρεψε μὲ τὸ Σῶμα Του. Μᾶς ὠνόμασεν ἀδελφούς Του. Μᾶς ἐπλούτησε μὲ τὴν Σοφίαν Του.

Ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὅταν ἐδίψασε Τοῦ προσεφέρθη ξύδι μὲ χολήν. Ἀλλὰ δὲν ἐπηρεάσθη τόσον ἀπὸ τὴν γεῦσι της ὅσον ἀπὸ τῆς προδοσίας τὸ φίλημα. Παρομοίαν πικρίαν δοκιμάζει ἀπὸ τὴν προδοσίαν ἐκείνων ποὺ φέρουν τὸ ὄνομά Του. Χριστιανοὶ προδόται. Σχῆμα φοβερᾶς ἀντινομίας, ἡ ὁποία ὅμως δὲν σπανίζει εἰς τὴν ζωήν μας.

Δὲν εἶναι προδοσία τῆς ἀγάπης Του, τοῦ μίσους μας ἡ ἔντεχνος καὶ ἐσκεμμένη ἐκδήλωσις; Δὲν εἶνοι προδοσία τῆς ἀληθείας Του, τοῦ ψεύδους μας ἡ πολύμορφος ἔκφρασις; Δὲν εἶναι προδοσία τῆς ἠθικῆς Του ἡ συνειδητὴ παρανομία, ποὺ προσπαθεῖ νὰ καλύψῃ ἡ ὑποκρισία τῆς διαγωγῆς μας; Δὲν εἶναι προδοσία τῶν ἀρχῶν Του ὁ διασυρμὸς ποὺ προκαλεῖ ἡ ἀσέβεια καὶ ἀνευλάβεια καὶ ἐντὸς τοῦ Ναοῦ Του, ἡ ἀπιστία καὶ ἡ ἀποστασία τῶν ἀκολούθων Του;

Ὁ Ἰούδας δὲν μετενόησε. Ἐστιγμάτισε τὴν ἱστορίαν τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων ἡ διαγωγή του. Θὰ θελήσωμεν ἆρά γε νὰ διευρύνῃ τὸ στίγμα τοῦτο ἡ ἰδική μας διαγωγή;

Ὁ ἐσταυρωμένος Κύριος ἀντιμετώπισε μὲ ἱλαρότητα καὶ μὲ τὴν ἄφεσιν, τῶν δημίων τὴν ἀγριότητα καὶ τοῦ Πέτρου τὴν ἀχαρακτήριστον ἄρνησιν. Ἐδέχθη τοῦ ληστοῦ τὴν μετάνοιαν. Θὰ δεχθῇ καὶ τὴν

Ἡ Ἕνωσις τῶν Κοινοτήτων

Κατ' ἀνταπόκρισιν ἐκ Σικάγου δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν «Ἀτλαντίδα» τὴν 22αν Μαρτίου ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν κ. Μιχαὴλ περιέγραψεν ὡς ἀκολούθως τὰς ἐντυπώσεις ποὺ ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς ποιμαντορικῆς ἐπισκέψεως τῶν Κοινοτήτων τοῦ Σικάγου καὶ τῶν περιχώρων. Εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐντυπώσεων τούτων θίγεται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου τὸ ζήτημα τῆς ἑνώσεως τῶν Κοινοτήτων, τὸ ὁποῖον ἀπησχόλησε τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον κ. κ. Γεράσιμον ὡς καὶ τοὺς κοινοτικοὺς παράγοντας καὶ τὸν τύπον τῆς μεγαλουπόλεως ἀπὸ πολλοῦ. Ἐπειδὴ τονίζεται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου ἡ σπουδαιότης τοῦ ζητήματος καὶ καταγράφονται εἰς τὰς ἐκ Σικάγου ἐντυπώσεις Αὐτοῦ τὰ εὐεργετικὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα θὰ προκύψουν ἐκ τῆς ἑνώσεως ταύτης τῶν Κοινοτήτων, γινομένης παράδειγμα πρὸς μίμησιν ἄλλων περιφερειῶν καταχωροῦμεν τὰς ἐντυπώσεις ταύτας τοῦ Σεβασμιωτάτου διὰ νὰ μελετηθοῦν καὶ πάλιν καὶ διευκολύνουν τοὺς κοινοτικοὺς παράγοντας εἰς τὴν ἀπόφασιν πρὸς ἐνέργειαν ἑνοποιοῦσαν τὰς δυνάμεις τῆς Ὁμογενείας, ὅπου τοῦτο βεβαίως εἶναι δυνατόν.

«Καὶ εἰς τὸ Σικάγον εὗρον Ἑλληνισμὸν γεμᾶτον ἀπὸ εὐγενῆ αἰσθήματα ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὰς ἐθνικάς μας παραδόσεις. Ἀπόδειξιν τρανωτάτην αὐτῶν τῶν αἰσθημάτων ἀποτελοῦν οἱ ἐπιβλητικοὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς ναοὶ τῶν κοινοτήτων τοῦ Σικάγου. Εἶναι πραγματικῶς πολὺ συγκινητικὸν καὶ ἀξιοθαύμαστον τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτοὶ οἱ ἀδελφοί μας, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων εἶναι τίμιοι καὶ εὐσυνείδητοι βιοπαλαισταί, κατώρθωσαν μὲ ἐφόδιον τὴν ἁπλῆν καὶ δυναμικήν των πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας, νὰ ἀνεγείρουν αὐτοὺς τοὺς ναοὺς τοὺς ὑπερόχους, νὰ ἔχουν τὰ σχολεῖα τους τὰ ἀπογευματινὰ καὶ ἡμερήσια, νὰ διαθέτουν τὰς φιλοπτώχους ἀδελφότητας των, ποὺ προσέφεραν καὶ προσφέρουν τόσας ὑπηρεσίας εἰς τὴν κοινωνίαν, εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην Ἀμερικανοὺς καὶ Ἕλληνας. Εἰς τὸ Σικᾶγον πιστεύω ὅτι θὰ ἔχωμεν ἐντός, ἴσως, τοῦ προσεχοῦς ἔτους ἐκτὸς τῶν ἀπογευματινῶν καὶ ἕτερα δύο ἡμερήσια σχολεῖα. Καὶ τοιουτοτρόπως τὸ Σικάγον θὰ ἔχῃ τέσσαρα ἡμερήσια σχολεῖα. Ὑπάρχει ἡ ἀγαθὴ διάθεσις. Ὑπάρχει ὁ ζῆλος διὰ τὴν νέαν γενεάν, καὶ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν εὐγενῶν ἰδεωδῶν της. Ὑπάρχει πρὸς τούτοις διάχυτος ἡ γνώμη, ὅτι πρέπει νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἕνωσις τῶν δέκα ἑνοριῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ διευκολύνῃ κατὰ τρόπον ἰδιαίτερον καὶ τὴν ἵδρυσιν τῶν δύο ἑτέρων ἡμερησίων σχολείων καὶ τὴν δημιουργίαν ἔργων φιλανθρωπικῶν κοινωφελῶν. Ἂν δὲ αἱ δέκα Κοινότητες τοῦ Σικάγου ἐπιτύχουν τὴν ἕνωσίν τους, τοῦτο θ' ἀποτελέσῃ μίαν ἀγαθὴν ἀπαρχὴν καὶ παράδειγμα μιμήσεως δι' ὅλας τὰς ἄλλας πόλεις, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάρχουν περισσότεραι τῆς μιᾶς Ἑλληνικαὶ Κοινότητες. Μία τοιαύτη ἕνωσις τῶν κοινοτήτων θὰ διανοίξῃ εὐρεῖς ὁρίζοντας κοινωφελοῦς δράσεως καὶ ἐξαιρετικῆς προόδου καὶ εὐημερίας. Αἱ οἰκονομικαί, πνευματικαὶ καὶ ἠθικαὶ δυνάμεις, ποὺ εἶναι τώρα κατατετμημέναι καὶ ἀνεπαρκεῖς δι' ἔργα μεγάλα, ποὺ νὰ τιμοῦν τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, θὰ εἰσέλθουν εἰς μίαν ὀργάνωσιν ἰσχυράν, ἐπιβλητικήν, δυναμικήν, τὰ δέκα ρυάκια, ποὺ σήμερον κεχωρισμένα καὶ μεμονωμένα δὲν μποροῦν καὶ τὴν ἰδικήν του ἕκαστον περιοχὴν νὰ ἱκανοποιήσῃ, θὰ μεταβληθοῦν, μὲ τὴν συγχώνευσιν καὶ ἕνωσιν, εἰς ἕνα ποταμὸν βαθὺν καὶ πολυχεύμονα, δυνάμενον νὰ ποτίσῃ καὶ ζωογονήσῃ ὅλας ὁμοῦ καὶ ἑκάστην ἰδιαιτέρως περιοχήν, ὑπερεκπερισσοῦ. Εἴθε νὰ φωτίσῃ ὅλους τοὺς ἰθύνοντας τὰ τῶν Κοινοτήτων τοῦ Σικάγου ὁ Πατὴρ τῶν Φώτων, κοινὸς Ἐπουράνιος Πατήρ μας, διὰ νὰ πραγματοποιήσουν τὸ ταχύτερον τὴν ἕνωσιν αὐτὴν τὴν πολυπόθητον.

Εἶναι ἀξία ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ ἐκτιμήσεως ἡ κίνησις τῆς νεολαίας τοῦ Σικάγου. Πρέπει πολὺ νὰ τὴν προσέξωμεν. Εἶναι ἀξιέπαινοι οἱ νέοι διότι μᾶς προλαμβάνουν εἰς πολλὰ ζητήματα, ποὺ ἀφοροῦν αὐτοὺς καὶ τὰ ὁποῖα θὰ ἔπρεπε πρὸ αὐτῶν ἡμεῖς νὰ τὰ σκεφθῶμεν. Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ ἔχει θέσει εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν σκέψεών της καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντός της τὸ ζήτημα τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς μας νεολαίας, καὶ θέλει νὰ πιστεύῃ ὅτι μὲ τὴν συμπαράστασιν ὅλων τῶν δυναμένων νὰ ἐργασθοῦν ὑπὲρ ζητήματος ζωτικωτάτου διὰ τὸ μέλλον τῆς ὁμογενείας ἐν Ἀμερικῇ, θὰ δικαιώσῃ τὰς προσδοκίας τῆς νεολαίας, ποὺ εἶναι προσδοκίαι καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος.»

† Ο ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

ἰδικήν μας μεταμέλειαν. Θὰ συγχωρήσῃ τὴν προδοσίαν. Προϋποτίθεται ὅμως ἡ ἀπὸ μέρους μας μετάνοια διὰ νὰ ἐκδιωχθῇ ἀπὸ μέσα μας. Δάκρυα διὰ νὰ ἀποπλύνουν τὰ ἴχνη της. Ἀπόφασις διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ἐπανάληψις.

Ἡ Τραγῳδία τοῦ Πάθους, ποὺ παρουσιάζει ἐνώπιόν μας ἡ μητρικὴ μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὴν σύνθεσιν τῆς λειτουργικῆς ὡραιότητος τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, ἂς ἐννοηθῇ ἀπὸ ὅλους μας ὡς κάθαρσις τῶν παθημάτων μας, ὡς εὐκαιρία ἀνασυντάξεως τῶν σκέψεών μας, ὡς ἀπόφασις ἐναρμονίσεως τῶν πράξεών μας πρὸς τοῦ Ἐσταυρωμένου Λυτρωτοῦ μας τὰ σωτηριώδη παραγγέλματα, ὡς ἀπάρνησις τοῦ παλαιοῦ καὶ πρόσκτησις τοῦ νέου ἀνθρώπου τοῦ ἀνακαινιζομένου διὰ τῆς χάριτος τῆς θυσίας καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

ΕΥΧΗ ΕΠΙ ΤΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΗΜΩΝ κ. κ. ΜΙΧΑΗΛ

Παντοδύναμε, Πανάγαθε, Πολυέλεε, Ἀνεξίκακε Κύριε, δόξαν, αἶνον, εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομέν Σοι, τῷ ἐν Τριάδι ὑμνουμένῳ καὶ προσκυνουμένῳ Θεῷ, ὅτι κατηξίωσας ἡμᾶς καὶ αὖθις φθάσαι ἐπὶ τὴν ἁγίαν ἡμέραν τῆς 25ης Μαρτίου ἐν ᾗ μνείαν ποιούμεθα τῶν ἐλευθερίων τῆς τε ἀνθρωποτητος ἁπάσης ἀπὸ τῶν δεσμῶν τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους ἀπὸ τοῦ ἐπαχθοῦς ζυγοῦ τῆς μακραίωνος καὶ καταθλιπτικῆς δουλείας. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ γὰρ ταύτῃ ὁ μὲν Γαβριὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὁ παρεστὼς τῇ Τριάδι, εὐηγγελίσατο τῇ Παρθένῳ τὴν χάριν τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τῆς Ἐνσαρκώσεως τοῦ Σωτῆρος αὐτῆς Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἱ δὲ εὐσεβόφρονες καὶ θερμουργοὶ εἰς πίστιν καὶ φιλοπατρίαν, γενναῖοι καὶ ἔνδοξοι προπάτορες ἡμῶν, ἀναπετάσαντες τὸ ἱερὸν λάβαρον τῆς ἐλευθερίας εὐηγγελίσαντο παντὶ τῷ δουλεύοντι ἔθνει ἡμῶν τὴν ἐκ τοῦ θανάτου τῆς πικρᾶς δουλείας ἀνάστασιν καὶ ἀναγέννησιν αὐτοῦ. Δοξολογοῦμεν δὲ καὶ εὐχαριστοῦμεν Σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέροις τούτοις τοῖς ἀγαθοῖς, ὅτι ἥ τε ἐνανθρώπησις τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ Σου καὶ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἐθνοσωτήριος ἐξέγερσις τῶν προγόνων ἡμῶν καλούντων ἅπαν τὸ δουλεῦον Γένος ἡμῶν εἰς πάλην μέχρις ἐσχάτων καὶ εἰς ἀγῶνα κρατερὸν ἀπελευθερωτικόν, τῆς Σῆς ἀμέτρου ἀγαθότητος καὶ ἀπείρου πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας δῶρα καὶ χαρίσματά εἰσι. Πῶς γὰρ οἱ ἔμπλεοι πίστεως ἀκραδάντου καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἱεροῦ μεγάθυμοι ἐκεῖνοι προπάτορες ἡμῶν, εἷς ἐδίωξε χιλίους καὶ δύο μετεκίνησαν μυριάδας, εἰμὴ ὁ Θεὸς ἀπέδωκεν αὐτοὺς καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτούς; Πῶς δὲ οἱ ἐν πᾶσιν ἀπορούμενοι καὶ τῶν πάντων ὑστερούμενοι καὶ ὑπὸ πάντων ἀγνοούμενοι ἀπτόητοι καὶ ἀκατάβλητοι ἡρωϊκοὶ πρόγονοι ἡμῶν, νικηφόρως κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν ἠγωνίσαντο κατὰ μυριάδων ἐχθρῶν, καὶ οὗτοι μὲν συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσον, ἐκεῖνοι δὲ ἀνέστησαν καὶ ἠνορθώθησαν, εἰμὴ Σύ, Κύριε, ἦγες καὶ κατηύθυνες τὰ διαβήματα αὐτῶν; Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, Σὺ ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκ τῆς δουλείας, Σὺ ἀποκατέστησας ἡμᾶς εἰς ἔθνος ἀνεξάρτητον καὶ λαὸν ἐλεύθερον· καθ' ἅπασαν δὲ τὴν μετὰ ταῦτα σταδιοδρομίαν τοῦ Γένους ἡμῶν τὸν βραχίονά Σου τὸν ἰσχυρὸν διείδομεν καθοδηγοῦντα ἡμᾶς, καὶ ἀνορθοῦντα μὲν ἡμᾶς καταπίπτοντας, στερεοῦντα δὲ καὶ ἐνισχύοντα ἡμᾶς βαδίζοντας ἀπροσκόπτως ἐν τῇ πίστει τῶν πατέρων ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ παιδεύοντα καὶ δοκιμάζοντα ἡμᾶς μεριζομένους καθ' ἡμῶν αὐτῶν, καὶ διχονοοῦντας, ἵνα τὸ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν, τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἑνότητα καὶ τὴν κοινωνικὴν ἡμῶν ἀλληλεγγύην κατεργάσηται. Ὁμολογοῦμεν, Κύριε, τὴν χάριν, κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν. Παρακαλοῦμεν δὲ καὶ δεόμεθά Σου, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ ὥρᾳ, μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός Σου ἀφ' ἡμῶν, μηδὲ ἀποστερήσῃς ἡμᾶς τῆς πανσθενουργοῦ Σου προστασίας καὶ παντοδυνάμου βοηθείας. Ἐμφύτευσον δὲ καὶ ἔμπνευσον εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν τὴν ἀγάπην, ἵνα ὁμονοοῦντες, σύμψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦντες, εἰρηνεύοντες κατεργαζώμεθα ἅπαντες τὰ ὀρθὰ καὶ πρέποντα, τὰ συντελοῦντα εἰς τὴν πρόοδον καὶ εὐημερίαν τῆς γενετείρας ἡμῶν. Χάρισε δὲ ἀκμὴν καὶ ῥώμην καὶ τὴν τῶν Σῶν θρόνων πάρεδρον Σοφίαν εἴς τε τὸν θεοσεβέστατον καὶ φιλόχριστον Πρόεδρον τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν Χάρρυ Τροῦμαν, καὶ τοὺς θεοσεβεστάτους καὶ θεοφυλάκτους Βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος Παῦλον καὶ Φρειδερίκην καὶ πάντας τοὺς συνεργαζομένους καὶ κοπιῶντας μετ' αὐτῶν, ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ τῆς ἀκμῆς τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι, καὶ διὰ τοῦ φωτός Σου καταυγαζόμενοι καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιόν Σου ποιοῦντες δοξάζωμεν τὸ Πανάγιον ὄνομά Σου τοῦ Ἀνάρχου Πατρὸς καὶ τοῦ Μονογενοῦς Σου Υἱοῦ καὶ τοῦ Πανάγνου καὶ Ἀγαθοῦ καὶ Ζωοποιοῦ Σου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Κ. ΠΑΠΑΦΩΤΙΟΥ, Ὑπάτου Γραμματέως τῆς GAPA

Πάσχα στὸν Εἰρηνικὸ Ὠκεανό

Ἕνα σύνταγμα τοῦ Πεζοναυτικοῦ Σώματος τῆς νέας μας πατρίδος, στρατοπεδευμένο κάπου στὴ Νότιο Καλιφόρνια, διατάχτηκε μιὰ μέρα τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1943 νὰ ἀποπλεύσῃ γιὰ τὸ μέτωπο τοῦ Νοτίου Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ.

Παιδιὰ ἀπὸ 20 μέχρι 30 ἐτῶν, μὲ ἀτσαλένια μπράτσα καὶ ἀλύγιστο θάρρος, ἀπαρτίζανε τὸ Σύνταγμα. Τὰ περισσότερα ἦσαν Ἀγγλο-Σαξωνικῆς καταγωγῆς, μὰ ἦταν καὶ πολλὰ Ἰταλικῆς, Γαλλικῆς, Ἑλληνικῆς, Ἱσπανικῆς καὶ Κινεζικῆς ἀκόμη καταγωγῆς.

Θὰ πέρνανε τὸ πρῶτο βάφτισμά των στὴ μάχη ἐναντίον τῶν υἱῶν «τοῦ Ἡλίου».

Μέσα στὸ κρᾶμα τῶν φυλῶν καὶ ἐθνικοτήτων ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπαρτίζετο τὸ Σύνταγμα τοῦτο, ἦσαν καὶ δύο Ἑλληνο-Ἀμερικανόπουλα, ὁ Νικόλαος Ντεληγιάννης—ἄλλοτε φοιτητὴς τῆς Θεολογικῆς μας Σχολῆς τοῦ Πάμφρετ — ἀπὸ μιὰ πόλι τῆς Νέας Ἀγγλίας, καὶ ὁ Δημήτριος Πολέμης ἀπὸ τὸ Σικάγο. Ὁ Νῖκος καὶ ὁ Δημήτριος ἐγνωρίστηκαν γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Σύνταγμά των καὶ σὰν Ἑλληνόπουλα, συνεδέθησαν μὲ στενὴ φιλία.

Πολλὲς φορὲς «ξακρίζανε» ἀπὸ τοὺς ἄλλους πεζοναῦτες, γιὰ νἄχουν τὴν εὐκαιρία νὰ ποῦν «τὰ δικά τους» στὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα.

Καὶ τί δὲ λέγανε στὲς ξεχωριστὲς αὐτὲς συζητήσεις!

Συζητοῦσαν γιὰ τὲς μανάδες ὅπου ἄφησαν πίσω τους, γιὰ τὴ θαυμάσια Ἑλληνικὴ μαγειρική τους, γιὰ τὴν Ἑλληνορθόδοξη Ἐκκλησιά τους, γιὰ τὲς Ἑλληνικὲς χοροεσπερίδες, γιὰ τὲς Ἑλληνικὲς ἑορτές, γιὰ τὲς ὤμορφες οἰκογενειακὲς συγκεντρώσεις.

Τοὺς ἐστενοχωροῦσε πολὺ ἡ ἰδέα ὅτι δὲν εἶχον Ἕλληνα ἱερέα, ἢ τουλάχιστον οἱασδήποτε ἐθνικότητος Ὀρθόδοξον Ἱερέα, νὰ παρακολουθήσουν μιὰ Ἑλληνορθόδοξη Λειτουργία καὶ νὰ κοινωνήσουν τῶν ἀχράντων μυστηρίων ὅπως αὐτοὶ ἐγνώριζον, δηλαδὴ μὲ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὅπως πιστεύει ἡ Ὀρθοδοξία.

Οἱ Καθολικοί, οἱ Διαμαρτυρόμενοι καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ Ἑβραῖοι, εἶχον τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν θρησκειῶν των καὶ μόνον τὰ καϋμένα τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ γενικὰ τὰ παιδιὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, δὲν εἶχον δικούς των ἱερεῖς. Μὰ τί νὰ γίνῃ;

Τὸ μόνο ποὺ θύμιζε Ὀρθόδοξο Ἐκκλησία στὰ Ἑλληνόπουλά μας Νῖκο καὶ Δημήτρη, ἦσαν τὰ ἀπολυτίκια ποὺ μουρμουριστὰ ἔψαλε πολλὲς φορὲς ὁ Νῖκος Ντεληγιάννης, ἐνῷ ὁ Δημήτρης τὰ παρακολουθοῦσε μὲ ξεχωριστὴ εὐλάβεια καὶ κατάνυξι.

Πέρασαν λίγοι μῆνες. Τὸ Σύνταγμα ἔλαβε μέρος σὲ διάφορες μάχες τῆς ἐκστρατείας γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν Νήσων τοῦ Εἰρηνικοῦ ἀπὸ τὴν τυραννία τῶν Λόρδων τῆς Ἰαπωνίας.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς ὅλες αἱ μάχες ἦσαν αἱματηρές, ἄγριες, μὲ πολλοὺς νεκροὺς καὶ τραυματίες ἀπὸ ἀμφότερα τὰ μέρη. Μὰ τὰ Ἑλληνόπουλά μας—Νῖκος καὶ Δημήτριος—εὐτυχῶς δὲν ἔπαθαν τίποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐξαιρετικὴ κούρασι.

Μόλις τελείωνε ἡ κάθε μάχη, τὰ Ἑλληνόπουλά μας, ξακρίζανε καὶ μὲ εὐλάβεια ἀπηύθυναν μιὰ Ἑλληνορθόδοξη προσευχὴ στὸ Θεὸ—ποὺ τὴν εἶχε μάθει κι' ὁ Δημήτρης τώρα—εὐχαριστῶντας Τον γιατὶ μέχρι σήμερα τοὺς διαφύλαξε ἀπὸ κάθε κακό.

Στὴν προσευχὴ αὐτὴ τὰ δύο Ἑλληνόπουλα, εὕρισκαν τὴ γαλήνη, τὴν ἐλπίδα, τὸ θάρρος, τὴν αἰσιοδοξία.

Ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς καὶ αἱματηρὲς μάχες, τὸ Σύνταγμά των—ἢ καλύτερα τὰ ὑπολείμματά του—διετάχθησαν νὰ ἐπιστρέψουν σὲ κάποιο νησὶ τοῦ συμπλέγματος HAWAII γιὰ ἀνάπαυσι.

Μόλις εἶχε ἑορτασθῇ τὸ Πάσχα τῶν Δυτικῶν στοὺς στρατιωτικοὺς Ναοὺς μὲ τοὺς Καθολικοὺς καὶ τοὺς Διαμαρτυρομένους ἱερεῖς. Ἐπλησίαζε τὸ Ἑλληνορθόδοξο Πάσχα. Καὶ τὰ γνωστά μας Ἑλληνόπουλα, παρ' ὅλη τὴν προσπάθεια νὰ διώξουν ἀπὸ τὴ μνήμη των μιὰ τέτοια σκέψι, δὲν τὸ κατώρθωσαν. Ἐκεῖ στὸ νησί, ἐγνώρισαν καὶ ἄλλα Ἑλληνόπουλα, κι' ὅσο ἐπλησίαζε τὸ Ἑλληνικὸ Πάσχα, τόσο περισσότερα Ἑλληνόπουλα ἐγνώριζαν. (Ἦσαν ἐκεῖ πολλὰ ἄλλα τμήματα τοῦ στρατοῦ, στόλου καὶ ἀεροπορίας γιὰ ἀνάπαυσι). Καὶ τὴν Μεγάλη Ἑβδομάδα ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλληνοπαίδων ἀνῆλθε σὲ τρεῖς ἑκατοντάδες!!!

Τὸ θέμα ὅλων τώρα εἶναι τὸ Ἑλληνορθόδοξο Πάσχα. Πρέπει μὲ κάθε μέσον νὰ τὸ ἑορτάσουν. Τί κι' ἂν εἶναι χιλιάδες μίλια μακρυὰ ἀπὸ τὰ σπίτια των, στὰ ξερονήσια τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ; Τί κι' ἂν δὲν εἶχαν Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία καὶ Ἕλληνα Ἱερέα; Οἱ Ἀμερικανοὶ λέγουν: «Ὅπου ὑπάρχει θέλησις ὑπάρχουν καὶ τὰ μέσα». Καὶ νὰ ποὺ ἀνάμεσά τους βρέθηκε σὰν ἀπὸ τὸ Θεὸ σταλμένος ὁ Νῖκος Ντεληγιάννης, τέως φοιτητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Πόμφρετ.

Στὴ γενικὴ ἀπαίτηση, ὁ Νῖκος ἐδέχθηκε νὰ ἀναλάβῃ τὰ ἀνατιθέμενα σ' αὐτὸν καθήκοντα.

Μιὰ Ἐπιτροπὴ Ἑλληνοπαίδων, ἐπισκέπτεται τὸ Ἀρχηγεῖο καὶ ζητεῖ τὴν ἄδεια χρήσεως τοῦ στρατιωτικοῦ Ναοῦ γιὰ τὴν Πασχαλινή των τελετή. Καὶ ἡ ἄδεια τοὺς δίδεται μαζὺ μὲ συγχαρητήρια γιὰ τὴ βαθειὰ πίστι τους στὴ θρησκεία τῶν πατέρων των καὶ τὴ δική των.

Πάσχα. Πάσχα Ἑλληνικό. Πάσχα Ὀρθόδοξο. Τὰ παιδιὰ ἀπὸ νωρὶς περιμένουν τὴν Ἑλληνορθόδοξο τελετή. Καὶ νὰ ὁ Ναὸς γεμίζει πρὸ τῆς κανονισμένης ἀκόμη ὥρας, ὄχι μόνο μὲ τὰ 300 Ἑλληνόπουλά μας, ἀλλὰ καὶ μὲ παιδιὰ ἄλλων δογμάτων.

Στὸ βάθος ἕνα τραπεζάκι στήνεται σὰν Ἁγία Τράπεζα, μὲ ἕνα πρόχειρο ξύλινο σταυρὸ καὶ δύο λαμπάδες ποὺ δανείσθηκαν ἀπὸ κάποιον Καθολικὸ Ἱερέα.

(Συνέχεια εἰς τὴν 13ην σελ.)

ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΥΠΑΡΧΕΙ μία πολὺ κακὴ συνήθεια μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν μας. "Οταν τελοῦν κανὲν μυστήριον εἰς τὸν ἐνοριακόν των Ναὸν ἐννοοῦν νὰ φέρουν καὶ κάποιον φωτογράφον, ποὺ περιέρχεται διαρκῶς μέσα εἰς τὸν Ναὸν διὰ νὰ πάρῃ ὅσον τὸ δυνατὸν καλλιτέρας φωτογραφίας τῶν μελλονύμφων, τοῦ βαπτιζομένου κλπ. καὶ εὐχαριστήσῃ τὴν πελατείαν του. Ἡ ἀπρέπεια αὐτὴ ὀφείλει νὰ λείψῃ. "Οσοι παρίστανται εἰς τὸν Ναὸν ὑποτίθεται ὅτι εὑρίσκονται ἐκεῖ διὰ νὰ προσευχηθοῦν· ὄχι διὰ νὰ παρακολουθοῦν τὰς κινήσεις τοῦ φωτογράφου ἢ διὰ νὰ πέρνουν πόζες διὰ νὰ φωτογραφηθοῦν καὶ αὐτοὶ κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον. Οἱ Ἱερεῖς ὀφείλουν νὰ ἐμποδίσουν μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις των τὴν ἀσέβειαν αὐτήν. Εἴμεθα Ὀρθόδοξοι. Εἴμεθα "Ελληνες. "Εχομεν τὴν ὀρθοτέραν καὶ ὡραιοτέραν πίστιν. Προερχόμεθα ἀπὸ τὴν χώραν τῆς ὡραιότητος, τῆς ἁρμονίας καὶ τοῦ ἰδεαλισμοῦ. Δὲν πρέπει, συνεπῶς, νὰ ἀνεχώμεθα ὁ τόπος τῆς λατρείας, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς περισυλλογῆς νὰ μεταβάλλεται εἰς κέντρον ἐπιδείξεως καὶ κοσμικῆς αὐταρεσκείας. Αὐτὸ εἰς γλῶσσαν ἁπλῆν λέγεται ἱεροσυλία.

ΕΥ ΔΟΥΛΕ...

ΑΣ ΕΧΗ ΔΟΞΑΝ Ο ΘΕΟΣ. Ἰδοὺ τί ἀνεκοίνωσε εἰς τὴν προϊσταμένην του ἀρχήν, τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ἱερεὺς εὐσεβοῦς κοινότητος μεσοδυτικῆς Πολιτείας: «Ἡ Κοινότης μου—κατόπιν παρακλήσεώς μου—εἰδοποίησεν ὅλα τὰ προεδρεῖα τῶν Συλλόγων καὶ Ὀργανώσεων ὅτι καθ' ὅλην τὴν Μεγ. Τεσσαρακοστὴν δὲν ἐνοικιάζει αἴθουσαν πρὸς διασκέδασιν καὶ οὔτε θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς Σωματεῖα νὰ δώσουν χορούς. Ἡ παράκλησίς μου εἰσηκούσθη, καὶ αὐτὸ μᾶς εὐχαριστεῖ, ὄχι μόνον ἐμέ, ἀλλὰ περισσότερον τοὺς συμβούλους μας καὶ τοὺς Χριστιανούς μας». Δὲν δημοσιεύομεν τὸ ὄνομα τοῦ ἀξίου τούτου καὶ ἐπαινετοῦ λειτουργοῦ τοῦ Ὑψίστου, διὰ νὰ μὴ προσκρούσωμεν εἰς τὴν χριστιανικὴν ταπείνωσίν του. Προβάλλομεν ὅμως τὸ ἔξοχον παράδειγμά του πρὸς μίμησιν. "Αν κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἐνήργουν ὅλοι οἱ Ἱερεῖς, δὲν θὰ εἴχομεν τὴν φοβερὰν ἱεροσυλίαν ἐν Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ νὰ δίδωνται χοροεσπερίδες καὶ μάλιστα τινὲς ἐξ αὐτῶν εἰς τὰς αἰθούσας τῶν Ναῶν... "Ιλεως γένοιτο ἡμῖν ὁ Κύριος. Συνάδελφοι καὶ Συλλειτουργοί· «ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας». «Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ» θεωροῦμεν καθῆκον νὰ εἴπωμεν εἰς τὸν ζηλωτὴν καὶ ἄξιον τῆς κλήσεώς του ἱερέα τῆς μεσοδυτικῆς Πολιτείας».

«ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ»

ΠΑΝΤΟΥ ΟΠΟΥ εὑρισκόμεθα οἱ "Ελληνες Ὀρθόδοξοι ἔχουμεν ὑποχρέωσιν ἱερὰν καὶ ὀφειλὴν ἁγίαν νὰ τηρῶμεν τὰς παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας μας. Πολὺ δὲ περισσότερον ἔχομεν καθῆκον νὰ τὸ κάμνωμεν ἐδῶ εἰς τὴν Ἀμερικήν. Διότι ἡμεῖς ἐδῶ, εἴτε τὸ θέλομεν εἴτε ὄχι, ἀποτελοῦμεν τὴν φυτρίναν τῆς Ὀρθοδοξίας, ἐν τῷ μέσῳ τόσων ἄλλων ἐκκλησιῶν καὶ ὁμολογιῶν. Διατὶ λοιπὸν νὰ μιμούμεθα ἄλλους Χριστιανοὺς καὶ νὰ μὴ ἐμμένωμεν εἰς τὰς Ὀρθοδόξους παραδόσεις; Ἄνθη ἐπὶ τῶν Ἁγίων Τραπεζῶν, κωδωνισμοὶ κατὰ τὸν καθαγιασμὸν τῶν Τιμίων Δώρων, ἀφαίρεσις παντελῶς τῆς Ὡραίας Πύλης καὶ ἄλλα παρόμοια ἀποτελοῦν πιθηκισμοὺς ἀσυγχωρήτους. "Ας σπεύσουν ἅπαντες οἱ ἱερεῖς νὰ συμμορφωθοῦν μὲ τὰς ὑποδείξεις τῆς πρώτης ἐγκυκλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς περὶ ὁμοιομορφίας. "Ας μὴ ἐπιτρέπωμεν τὸν σκανδαλισμὸν τῶν συνειδήσεων. Τὰ βλέπουν αὐτὰ οἱ Χριστιανοί. Τὰ παρακολουθοῦν καὶ σκανδαλίζονται. «Στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις!...»

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΥΠΗΡΞΑΝ ΕΙΣ ΤΟ παρελθὸν ἱερεῖς, ποὺ εὗρον τὸν καιρὸν νὰ γράψουν τὴν ἱστορίαν τῆς Κοινότητός των. Εἶναι ἄξιοι θερμῶν ἐπαίνων καὶ συγχαρητηρίων. Διότι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς γραπτὸν μνημεῖον ἡ ἱστορία ἑκάστης Κοινότητος. Καὶ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ, διότι ἐκεῖνος, ποὺ κάποτε θὰ γράψῃ τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενείας πρέπει νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσίν του τὸ κατάλληλον ὑλικὸν διὰ μίαν τοιαύτην ἐργασίαν. Θὰ ἦτο ὄθεν, εὐχῆς ἔργον, ἂν ὅλοι οἱ ἱερεῖς, ποὺ ἔχουν τὴν ἱκανότητα, οἱ πλεῖστοι δὲ τὴν ἔχουν, νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας τῆς Κοινότητος, ἣν διακονοῦν. Θὰ προσφέρουν τοιουτοτρόπως μίαν λαμπρὰν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν γενικῶς.

SUBSCRIPTION BLANK

The Orthodox Observer
10 East 79th Street
New York 21, N. Y.

Enclosed please find $3.00 and send *The Orthodox Observer* to:

Name .....

Address .....

.....

.....

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΜΒΩΝ

Ὁ Λόγος ὁ ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ

Ἀρχιμ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑ ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ

Τὰ κηρύγματα τοῦ αἰωνίου Λόγου ἠκούσθησαν ἀπὸ διάφορα βήματα. Ἀπὸ τὸ προπύλαια τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος. Ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς Ἱεριχοῦς. Ἀπὸ τὸν οἶκον τῆς Καπερναούμ. Ἀπὸ τὸ φρέαρ τοῦ Ἰακώβ. Ἀπὸ τοῦ ὄρους τῶν Μακαρισμῶν. Τὴν Μεγάλην Παρασκευὴν ἐκήρυξε ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦ Σταυροῦ. Τὸ βῆμα ποὺ μετέφερεν ὁ ἴδιος ἀπὸ τὴν αὐλὴν τοῦ Πραιτωρίου μέχρι τοῦ τόπου τοῦ Κρανίου.

Ας ἀνέλθωμεν μετ' Αὐτοῦ τὸν Γολγοθᾶ διὰ νὰ ἀκούσωμεν τὸν λόγον Του. Πρὶν ὅμως τὸν ἀκούσωμεν θὰ ἀντικρύσωμεν νοερῶς μίαν σκηνὴν τραγικήν. Εἶναι ἡ σκηνὴ τῆς Σταυρώσεως. Εἶναι ἡ τραγωδία ποὺ παρουσιάζει τὴν θυσίαν τῆς ἀγάπης ἀλλὰ καὶ τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς ἐπιτυχίας τῆς ὠργανωμένης κακίας, ποὺ διενοήθη καὶ διέπραξε ποτὲ ἡ ἀνθρωπότης.

Ὁ Σταυρικὸς θάνατος ἦτο καὶ εἶναι ὁ φοβερώτερος καὶ ἀτιμότερος τῶν θανάτων. Οἱ Ρωμαῖοι ἐγκληματίαι δὲν ἐπετρέπετο νὰ καταδικασθοῦν καὶ νὰ τιμωρηθοῦν μὲ τοιούτου εἴδους θάνατον. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως, ὁ πρᾶος καὶ ἅγιος, ὁ μειλίχιος καὶ εὐπροσήγορος, ὁ θεραπευτὴς καὶ διδάσκαλος καταδικάζεται νὰ σταυρωθῇ. Πρὶν σταυρωθῇ φραγγελώνεται. Δέρεται δηλαδὴ ἀπὸ ἡμιαγρίους στρατιώτας, μὲ λουριὰ σκληρὰ εἰς τὰ ὁποῖα ἦσαν προσδεδεμένα αἰχμηρὰ καὶ σκληρὰ κοκκαλάκια. Μὲ τὸ σῶμα ἐξηντλημένο καὶ πληγωμένο ἀπὸ τὸ φραγγέλωμα φορτώνεται τὸ σταυρὸ καὶ ἀνεβαίνει τὸν Γολγοθᾶ καὶ παραδίδεται εἰς τοὺς δημίους Του.

Ὁ Σταυρὸς ἑτοιμάζεται καὶ περιμένει τὸ θῦμα του. Τὸ βῆμα στήνεται καὶ περιμένει τὸν Ὁμιλητήν. Αὐτὴν τὴν φορὰν δὲν ἀνεβαίνει ἁπλῶς διὰ νὰ ὁμιλήσῃ. Καρφώνεται διὰ νὰ ἀποθάνῃ. Τὰ πρῶτα κτυπήματα τῆς σφύρας ἀκούονται. Ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Ἰωάννης κρατοῦν τὴν ἀκοήν των διὰ νὰ μὴ ἀκούουν τὰ κτυπήματα ποὺ ἐπλήγωναν τὰ τεντωμένα καὶ κουρασμένα χέρια καὶ πόδια τοῦ Διδασκάλου. Ἀγωνιοῦν καὶ αὐτοί. Ἀγωνιᾷ καὶ Ἐκεῖνος. Ἀλλ' αἴφνης τὸ ἔργον τελειώνει καὶ ὁ Σταυρὸς στημένος ἀπομονώνεται διὰ νὰ φανῇ ὅτι τὸ ἔργον τῶν δημίων ἐτελείωσε, ὅτι ὁ κατάδικος ἐτιμωρήθη, ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου ἐξετελέσθη.

Ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἀνῆλθε εἰς τὸ τελευταῖον βῆμα διὰ νὰ ἐκφωνήσῃ τὸν ὕστατον λόγον. Τὰ μάτια Του πλανῶνται εἰς τὸ διάστημα. Πρὸς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. Πρὸς τὰς πόλεις καὶ κώμας ποὺ διῆλθεν εὐεργετῶν. Πρὸς τὸ ὀλιγάριθμον ἀκροατήριον. Πρὸς τοὺς συνεσταυρωμένους ληστὰς δεξιὰ καὶ ἀριστερά Του. Πρὸς τοὺς ὀλίγους φίλους, τοὺς ἑτοίμους νὰ δραπετεύσουν ἐν ὥρᾳ κινδύνου. Πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ τὴν Μητέρα Του, ποὺ παρακολουθοῦν τὴν ἀγωνίαν Του καὶ ἐναρμονίζουν τοὺς λυγμούς των μὲ τὰ στενάγματά Του. Πρὸς τοὺς Ρωμαίους στρατιώτας, ποὺ ἔπαιζον ζάρια διὰ νὰ μοιρασθοῦν τὰ φτωχὰ φορέματά Του. Πρὸς τὸ πλῆθος ποὺ κατεβαίνει τὸ λόφο ὅταν εἶδεν ὅτι ἐτελείωσε ἡ μυσταγωγία τῆς θυσίας Του. Πρὸς ἐκείνους ποὺ ἐφώναζαν τὸ κατέβα κάτω διὰ ν' ἀποδείξῃ τὴν Θεότητά Του.

Τὴν σιωπὴν διαδέχεται σκοτίνιασμα. Ὁ ὁρίζων μαυρίζει. Παύουν οἱ στρατιῶται τὰ ζάρια. Οἱ ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς ἐπισήμους τῆς Συναγωγῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως περιμένουν εἴτε ἐκ καθήκοντος νὰ εἴδουν τὸ τέλος Του εἴτε ἐκ περιεργείας νὰ ἀκούσουν τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ πράου διδασκάλου.

Ἴσως ἐπερίμεναν ν' ἀκούσουν ὅσα οἱ ἐσταυρωμένοι κατάδικοι ἐξεστόμιζον. Οἱ ἐσταυρωμένοι ὡς τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸν ἦτο συνήθεια νὰ ἐκστομίζουν ὕβρεις καὶ κατάρες γεμᾶτες ἀπὸ ὀργή. Κατηρῶντο τὴν ἡμέραν ποὺ ἐγεννήθησαν. Τὸν ἥλιο ποὺ τοὺς ἐφώτισε καὶ τοὺς ἐθέρμανε. Τὴν μάνα ποὺ τοὺς ἐγέννησε καὶ τοὺς ἐξέθρεψε. Τοὺς φίλους των ποὺ τοὺς ἐπρόδωσαν καὶ ἐξηπάτησαν. Τὸ ἔγκλημα ποὺ τοὺς παρέσυρε. Τοὺς δικαστὰς ποὺ τοὺς ἐδίκασαν. Τὰ πάντα ὅσα ἐγνώρισαν. Διὶ αὐτὸ κάποτε αἱ Ἀρχαὶ διὰ νὰ προλάβουν τὸ ἐκχείλισμα τῆς βλασφημίας καὶ τῆς κατάρας τῶν καταδίκων διέτασσαν τὴν ἀποκοπὴν τῆς γλώσσης των.

Πόσον ἠπατήθησαν ὅσοι ἀνέμενον ν' ἀκούσουν κατάρες ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἰησοῦ! Ἀναμφιβόλως θὰ ἐχαίροντο εἰς τὸ ἄκουσμά των διὰ νὰ ἀποδείξουν ἔστω καὶ μίαν ἀντίφασιν τοῦ Διδασκάλου ποὺ ἐκήρυττε «ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν». Ἀλλὰ δὲν ἐχάρηκαν τὴν χαρὰν αὐτήν. Διότι ὁ Ἐσταυρωμένος δὲν ἐβλασφήμησε μήτε κατηράσθη ἀλλὰ προσηυχήθη ἀπὸ τοῦ σταυρικοῦ βήματός Του. Ἡ πρώτη λέξις ποὺ ἠκούσθη ἀπὸ τὰ στεγνὰ χείλη τοῦ ἐσταυρωμένου ἦτο δέησις ὑπὲρ τῶν δημίων Του καὶ ὄχι κατάρα καὶ βλασφημία.

«Πάτερ ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι». Πάτερ συγχώρα τους διότι δὲν γνωρίζουν τί κάνουν. Ποίους; Τοὺς δικαστάς, τοὺς στρατιώτας, τὸν Ἅνναν καὶ τὸν Καϊάφαν καὶ τὸν Πιλᾶτον, ποὺ κατεδίκασε τὸν Θεὸν διὰ νὰ μὴ διακινδυνεύσῃ τὴν φιλίαν του μὲ ἕνα ἄνθρωπον, τὸν Καίσαρα. Τὸν Ἡρώδη, ποὺ ὁ Χριστὸς ὠνόμασε «ἀλώπεκα» διότι παρουσίαζε σοφίαν πλαισιουμένην μὲ πονηρίαν καὶ ἐκφυλισμόν. Τοὺς δημίους ποὺ τὸν ἐκτύπησαν καὶ τὸν ἐγύμνωσαν καὶ τὸν ἐσταύρωσαν καὶ τὸν ἐνέπαιξαν καὶ τὸν ἐπίκραναν καὶ τὸν ἐλόγχισαν. Συγχώρα τους; Ὅλους αὐτούς; Ναί. Καὶ διατί; Διότι γνωρίζουν τί κάνουν; Ὄχι. Ἀλλὰ διότι ἀπὸ τὴν συνεχῆ ἐγκληματικὴν ἔκφρασι τῆς ζωῆς των δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίσουν τί κάνουν.

Ἂν ὁ πρῶτος λόγος ἀπὸ τὸν Σταυρὸν ἦτο δέησις ὑπὲρ κακοποιῶν, ὁ δεύτερος εἶναι ὑπόσχεσις

πρὸς κακοποιὸν καὶ ἐγκληματίαν ἀνεγνωρισμένον. Δίδεται πρὸς τὸν παραπλεύρως ἐσταυρωμένον Ληστήν. Κατ' ἀνεπιβεβαίωτον μαρτυρίαν ὁ ληστὴς ὠνομάζετο Δίσμας. Κατ' αὐτήν, εἰς τὸν δρόμον των πρὸς τὴν Αἴγυπτον ἡ Θεοτόκος καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἐσταμάτησαν εἰς ἕνα μικρὸ χάνι διὰ νὰ ἀναπαυθοῦν. Ἐκεῖ ἡ Παναγία ἐζήτησε νερὸ διὰ νὰ καθαρίσῃ τὰ σπάργανα τοῦ Θείου Βρέφους ποὺ ἐζήτει ὁ Ἡρώδης νὰ φονεύσῃ. Ἡ γυναῖκα ποὺ ἔφερε τὸ νερὸ ἔπλυνε μέσα εἰς αὐτὸ τὸ δικό της τὸ παιδί, ποὺ ἔπασχε ἀπὸ λέπρα. Ὁπότε τὸ βρέφος ἐκαθαρίσθη ἀπὸ τὴν ἀσθένειάν του. Ὅταν ἐμεγάλωσε κατήντησε κλέπτης καὶ ληστὴς καὶ κατάδικος σταυρωμένος πλησίον τοῦ ἐσταυρωμένου Διδασκάλου.

Ἐνῷ ἡ εἴδησις αὐτὴ εἶναι ἱστορικῶς ἀνεπιβεβαίωτος, ὅμως εἶναι ἱστορικῶς βέβαιον ὅτι ὁ ληστὴς συμπαθεῖ τὸν Ἰησοῦν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ διαλόγου του μὲ τὸν ἄλλον ληστὴν ἀναγνωρίζει τὸ ἄδικον σταύρωμα τοῦ μεσαίου καταδίκου καὶ χαρακτηρίζει ὡς δίκαιο σταύρωμα τὸ δικό του καὶ τοῦ συντρόφου του. Πῶς ἐγνώριζε ὅτι ἄδικα κατεδικάσθη ὁ Ἰησοῦς.. Ἴσως ἤκουσε ὁμιλίας Του καὶ δὴ τὴν παραβολὴν τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς. Ἴσως ἡ μητέρα του τοῦ διηγήθη τὴν θαυματουργικὴν θεραπείαν τῆς νηπιακῆς του λέπρας. Πάντως ὁ ληστὴς ἠκούσθη λέγων: «Μνησθητί μου Κύριε ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου». Πρὸς τὸν λόγον τοῦτον τοῦ ληστοῦ ἀπαντᾷ ὁ Ἐσταυρωμένος Κύριος μὲ τὴν ὑπόσχεσιν: «Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ» Καὶ ὁ Δίσμας ποὺ ὡδηγήθη ἀπὸ τῆς ζωῆς τὰ παραπατήματα εἰς τὴν ζωὴν τὴν ληστρικήν, θεολογεῖ καὶ χειραγωγεῖται τώρα εἰς τὴν ζωὴν συγχωρήσεως καὶ αἰωνίου χαρᾶς.

Ἡ συνέχεια τοῦ λόγου ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ δὲν εἶναι δέησις μήτε ὑπόσχεσις, ἀλλὰ ὑπόδειξις. Δι' αὐτῆς παρουσιάζει ἔκδηλα ὁ Ἐσταυρωμένος Υἱὸς τὰ γνωρίσματα τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸ ἱερὸν πρόσωπον τῆς Μητέρας μὲ τὴν ὁποίαν εἶναι συνδεδεμένη ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἱστορία κάθε ἀνθρώπου. Ἦτο δυνατὸν νὰ λησμονήσῃ ὁ ὑπερτέλειος Υἱὸς τὸ τελειότερον ἀνθρώπινον πρόσωπον ποὺ ἐγέννησεν ἡ Γῆ; Εἶναι ἄλλως τε πλησίον Του. Συμμετέχει εἰς τὴν ἀγωνίαν Του. Πῶς νὰ τὴν παρηγορήσῃ; Πῶς νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ; Τῆς ὁμιλεῖ: «Γύναι ἰδοὺ ὁ Υἱός Σου». Τῆς ὑποδεικνύει προστάτην τὸν Ἰωάννην. Αὐτὸς μόνον ἦτο ἐκεῖ. Ἡ ἀγάπη ἐξεδίωξε τὸν φόβον του καὶ τὸν ἐκράτησε μάρτυρα τῆς ἀγωνίας τοῦ Διδασκάλου του ἀλλὰ καὶ τὸν ἀνέδειξε προστάτην καὶ υἱὸν τῆς Θεοτόκου. «Ἰδοὺ ἡ μήτηρ Σου». Εἶναι λόγοι παρηγορίας πρὸς τὴν τραγικὴν μητέρα ἀλλὰ καὶ ἐκδηλωτικοὶ ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν σταθερότητα τῆς ἀγάπης τοῦ μαθητοῦ ποὺ προητοιμάσθη ψυχικῶς διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν Παναγίαν «εἰς τὰ ἴδια», φροντίζων διὰ τὴν συντήρησιν καὶ προστασίαν της.

Ἀφοῦ ἐξεδηλώθη ἡ σκέψις τοῦ Ἐσταυρωμένου πρὸς τὰ ἔξω μὲ τὴν φροντίδα καὶ τὴν στοργὴν πρὸς τὴν Πάναγνον Μητέρα, τώρα στρέφεται πρὸ τὰ ἔσω. Πρὸς τὸν ἑαυτόν Του. Βλέπει τὴν ἐγκατάλειψιν. Αἰσθάνεται σωματικὴν ἐξάντλησιν καὶ τὸν ψυχικὸν κάματον. Τί ἔκαμε; Ποῖον τὸ ἔγκλημά του; Τοὺς λεπροὺς ἐκαθάρισε. Τοὺς νεκροὺς ἀνέστησε. Τοὺς παραλύτους ἐστερέωσε. Τοὺς τυφλοὺς ἐφώτιζε. Ποία ἡ ἀνταπόδοσις; Σταυρικὸς θάνατος, μῖσος καὶ ἀτίμωσις. Ὅλα αὐτά, καὶ ἴσως πόσα ἄλλα, φέρουν εἰς τὰ χείλη ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ εἶναι Του τὴν κραυγὴν ποὺ κατέπληξε τὴν ἱστορίαν: «Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί μὲ ἐγκατέλειπες;»

Ἡ κραυγὴ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν εἶναι μυστηριώδης. Εἶναι ἀδύνατον νὰ συλλάβωμεν πλήρως τὸ νόημά της. Διότι ὁ Κύριος εἶν' Ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἡ φωνὴ τοῦ Πατρὸς ἀνεγνώρισεν ἐπανειλημμένως Υἱὸν ἀγαπητόν. Πῶς τώρα ἐγκαταλείπεται ὁ προκαλέσας τὴν εὐαρέσκειαν τοῦ Πατρός; Πῶς νὰ ἐξηγηθῇ ἡ ἔκφρασις τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐγκαταλείψεως. Ἀλλὰ χειραγωγούμενοι ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου δυνάμεθα νὰ πλησιάσωμεν τὸ μυστήριον τῆς κραυγῆς ταύτης.

Τὸ αἴσθημα τῆς ἐγκαταλείψεως συνταυτίζεται μὲ τὸ βάρος τῆς ἐνοχῆς ποὺ ἐπωμίσθη διὰ νὰ ἐλαφρώσῃ τὴν ἀνθρωπίνην ψυχήν. Διότι διὰ νὰ καταδικάσῃ καὶ ἀφοπλίσῃ τὴν ἁμαρτίαν ἔγινεν ὁ ἴδιος εἰκὼν καὶ ὁμοίωμα τῆς ἁμαρτίας. (Ρωμ. 8, 3). Ὁ Ἴδιος «ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησε». Δόλος δὲν ἐμόλυνε τὴν σκέψιν Του. Εἶπεν ἄλλως τε ὅταν προεκάλει τοὺς ἐχθούς Του μὲ τὴν τολμηροτέραν πρόκλησιν ποὺ ἠκούσθη διὰ μέσου τῶν αἰώνων: «Τίς ἐλέγξῃ με περὶ ἁμαρτίας;» Ἀλλ' ὁ θάνατος τοῦ ὁποίου τὸ πλησίασμα συναισθάνεται ὁ Ἐσταυρωμένος εἶναι τὸ κορύφωμα τῶν συνεπειῶν τῆς ἁμαρτίας. Ὄχι τῆς προσωπικῆς ἁμαρτίας. Ἀλλὰ τῆς καθολικῆς. Τῆς ἁμαρτίας γενικῶς τῶν ἀνθρώπων, τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων. Τῶν ἀπαρχῆς καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων. Τῆς μυστικῆς καὶ τῆς φανερᾶς. Τῆς δυσωνύμου καὶ τῆς ἀσυγνώστου.

Εἶναι ψυχολογικῶς εὐνόητον τὸ συναίσθημα τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ ἐγκαταλείψεως ὡς γέννημα ἀντιθέσεως. Ὅταν ἡ ἀθωότης κατασυντρίβεται καὶ συμπιέζεται ἀπὸ τὴν ἀδικίαν. Ὅταν ἡ εὐεργεσία εὑρίσκει ἀντιστάθμισμα τὴν προδοτικὴν ἀχαριστίαν. Ὅταν ἡ ἐγκληματικότης ἐπιβάλλεται καὶ ἡ ἀρετὴ ἐκδιώκεται καὶ διασύρεται. Ὅταν ἡ καταφορὰ καὶ ἡ συκοφαντία ἐπιτυγχάνῃ εἰς τὴν ἀνάδειξιν σχεδιασμένης ἐνοχῆς. Ὅταν τὸ θῦμα συναισθανθῇ τὸ βίωμα ὅλης αὐτῆς τῆς ἀντιθέσεως εἶναι τότε φυσικὸν νὰ ἐξωτερικεύσῃ τὴν ἀπογοήτευσιν καὶ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἐγκατάλειψιν.

Μέσα εἰς τὴν εὐγενῆ σειρὰν τῶν θυμάτων τούτων ποὺ ἔζησαν μέσα εἰς τὴν κάμινον τῆς ἀντιθέσεως μεταξὺ προσωπικῆς ἀθωότητος καὶ κοινωνικῆς καταδίκης διακρίνεται τὸ θῦμα τοῦ Γολγοθᾶ. Διότι οὐδεὶς τῶν μαρτύρων τῆς ἐναρέτου ἰδεολογίας δύναται νὰ παρουσιάσῃ προσωπικότητα ἀπηλλαγμένην ἀπὸ τὰ ἴχνη ἁμαρτωλῆς καὶ ἐνόχου ἐκδηλώσεως. Μόνον ὁ Ἰησοῦς εἶναι ἀμέτοχος τοιούτου μικροβί-

ου. Μόνον ὁ Ἰησοῦς εἶναι ἀναμάρτητος. Διότι μόνον ὁ Ἰησοῦς εἶναι Θεάνθρωπος. Ὄχι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἑνώσεως τῆς Θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως εἰς μίαν προσωπικότητα.

Καί ὡς Θεὸς μὲν ὁ Κύριος ἦτο ἀναμφιβόλως ἀπαθής. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἄνθρωπος τέλειος καὶ ἀναμάρτητος ἦτο πάλιν ἀπαθής. Καὶ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ὡς ἀναμάρτητος ἦτο ἀπαθής. Ἡ ἁμαρτία ἀργότερον τοῦ προσεκόμισε τὰ πάθη, τὸν πόνον καὶ τὸν θάνατον. Καὶ ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἀναμάρτητος. Ἡ ἁμαρτία δὲν ἠδύνατο νὰ Τὸν παρασύρῃ διότι ἡ τελεία ἀνθρωπίνη Του θέλησις ἐνισχυομένη ὑπὸ τῆς Θείας θελήσεως ἠρνεῖτο νὰ ὑποταχθῇ εἰς τοῦ πειρασμοῦ τὰς προκλήσεις. Ἀντὶ νὰ παρασυρθῇ εἰς τὴν ἁμαρτίαν προσελκύει εἰς τὸν Ἑαυτόν του τὴν ἁμαρτίαν ὅλων τῶν ἄλλων διὰ νὰ τοὺς ἐλαφρύνῃ. Γίνεται ὁ Ἴδιος ἁμαρτία διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ ἄλλους ἀπὸ τὸ βάρος καὶ τὴν καταδίκην. Σταυρώνεται μαζὶ μὲ τὴν ἁμαρτίαν ἀλλὰ καὶ τὴν καταδικάζει καὶ τὴν ἀφοπλίζει. Βεβαίως «νόμῳ φύσεως ἀνθρωπίνης» ἀντιλαμβάνεται τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας ὡς ἀπογοήτευσιν καὶ ὡς ἐγκατάλειψιν καὶ ὡς θάνατον. Δι' αὐτὸ καὶ ἀποθνήσκων ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἀφήνει τὴν μυστηριώδη κραυγὴν «Θεέ μου Θεέ μου ἵνα τί μὲ ἐγκατέλιπες;»

Τὴν μυστηριώδη αὐτὴν κραυγὴν διαδέχεται ἄλλη μὲ κατεύθυνσιν τὸν ἄνθρωπον. Ὁ Ἐσταυρωμένος του λέγει «διψῶ». «Τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν» διψᾷ. Ὁ Δημιουργὸς τῶν πηγῶν τῶν ὑδάτων ἐξηράνθη καὶ ζητεῖ τὴν δροσερότητα τῆς ἀνθρωπίνης περιποιήσεως. Καὶ ἡ περιποίησις εἶναι ἔκφρασις ἀγάπης. Αὐτὴν ἐδίψασε καὶ αὐτὴν διψᾷ. Ἡ μάνα διψᾷ τὴν ἀγάπην τοῦ παιδιοῦ της. Διότι πρώτη αὐτὴ τὸ ἠγάπησε. Θέλει τὴν ἀγάπην του ὡς ἀναγνώρισιν καὶ ἀποστάλαγμα τῶν φροντίδων της ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκδήλωσιν ἐξυγιαίνουσαν τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν. Χωρὶς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀγάπης ἡ ἀνθρωπίνη καρδία ἀσθενεῖ καὶ φυσικῶς καὶ πνευματικῶς. Μόνον ἐκεῖνος ποὺ ἀγαπᾷ πλήρως αἰσθάνεται τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀγάπης, τὴν ἀξίαν της, τὴν ἰαματική της δύναμιν, τὴν ἀνάγκην τῆς ἀγάπης ἀπὸ μέρους τῶν ἄλλων.

Καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε. «Ἀγάπης περιουσίᾳ» ἐδημιούργησε τὴν σύνθεσιν τῆς ζωῆς. Ἐξ ἀγάπης μετέδωκε τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ἀληθείας. Ἐπειδὴ ἠγάπησεν ἐνεσαρκώθη. Ἡ ἀγάπη Τὸν ἔκαμε νὰ γίνῃ ἁμαρτία. Ἡ ἀγάπη Τὸν ὡδήγησε εἰς τὴν θυσίαν ὑπὲρ τῶν φίλων καὶ μὴ φίλων Αὐτοῦ. Διατί νὰ μὴ ζητῇ, ἑπομένως, τὴν ἀγάπην ἐκείνων ποὺ ἠγάπησε. Ἐδίψασε τὴν ἀγάπην μας ὄχι διὰ τὸν ἑαυτόν Του ἀλλὰ πάλιν διὰ τὸν ἑαυτόν μας. Διότι ἡ ἀγάπη ἐξυγιαίνει τὴν ψυχήν μας. Διότι ἀνασυνθέτει τὴν ἀρετήν μας. διότι διαπλάττει τὸν χαρακτῆρά μας. Διότι γεννᾷ μέσα μας τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναγνωρίζει τὴν θυσίαν ὡς ἀναγκαῖον ἐπακολούθημα τῆς ἀγάπης.

Καὶ ὁ λόγος ἀπὸ τὸν Ἄμβωνα τοῦ Σταυροῦ συνεχίζεται. Δὲν περιλαμβάνει βλασφημίας. Δὲν ἱκανοποιεῖ ἐκείνους ποὺ ἐπερίμεναν νὰ τὰς ἀκούσουν. Θέματα ὑψηλὰ ἀποτελοῦν τὸ περιεχόμενόν του. Ἀπὸ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν συγχώρησιν ἠσχολήθη μὲ τὴν φροντίδα διὰ τὴν Μητέρα καὶ ἀπὸ τὴν ἐκδήλωσιν ἀποστροφῆς πρὸς τὴν ἁμαρτίαν μετέπεσε εἰς τῆς ἀγάπης τὴν δίψαν. Ὑπολείπεται ὁ ἐπίλογος, ποὺ περιελήφθη εἰς τὸ «τετέλεσται». Ἔκαμε ὅ,τι ἔπρεπε. Ἀπεμάκρυνε τῆς ἑνοχῆς τὸ μίασμα ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν. Ἤνοιξε τὸν δρόμον πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν. ἐτελείωσε τὸ ἔργον Του. Δι' Ἐκεῖνον πράγματι ἐτελείωσεδι' ἡμᾶς ὅμως ὄχι. Πρέπει νὰ βαδίσωμεν εἰς τὰ ἴχνη Του. Ἀδιάφορον ἂν κατηγορίαι καὶ διωγμοὶ καὶ σταυροὶ καὶ πόλεμοι διακόπτουν τὴν πορείαν μας. Πρέπει να συνεχίσωμεν τὸ ἔργον τῆς ἀνασυντάξεως τῶν ἰδεῶν μας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ θεμελίου τῆς ἀγάπης ποὺ Ἐκεῖνος διεκήρυσσε ὡς ἐντολὴν νέαν καὶ ἀπέδειξε διὰ τῆς θυσίας Του ἐφαρμόσιμον.

Μετὰ τὸν ἐπίλογον ὁ λόγος ὁ ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ ἐπισφραγίζεται διὰ προσευχῆς. Μὲ προσευχὴν ἤρχισε καὶ μὲ προσευχὴν τὸν τελειώνει. Εἶναι ἡ ἐπιθανάτιος προσευχὴ τοῦ Κυρίου. «Πάτερ εἰς χεῖρας Σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου». Ὁ Λόγος ὁ αἰώνιος ἐπιστρέφει εἰς τὰ ἴδια, πρὸς τὸν Πατέρα. Ἦλθε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους δοτὴρ παντὸς ἀγαθοῦ, καὶ ὡς Λόγος σπερματικὸς καὶ ὡς Λόγος ἐνσαρκωμένος. Καὶ οἱ ἄνθρωποι τοὺς πεφωτισμένους ὑπ' αὐτοῦ ἐφόνευσαν καὶ τὸν ἴδιον ἐσταύρωσαν. Παρὰ τὴν ἀφιλόξενον ὅμως ὑποδοχὴν καὶ τὴν καταδίκην οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ἀναγνωρίζει ὡς «ἰδίους», ὡς ἰδικούς Του, διησθάνθησαν τὴν πώρωσιν τῆς συνειδήσεώς των, τὴν ἀξίαν τῆς θυσίας Του. Ἐκράτησαν κάτι ἀπὸ Αὐτόν. Δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ ἄνθρωπος νὰ καταστραφῇ τόσον ὥστε νὰ τοῦ εἶναι ἀδύνατον ἔστω καὶ ἀρνητικῶς νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀξίαν τῆς ἀγάπης. Ἐκρατήθη ἡ ἀγάπη καὶ μετεδόθη διωκομένη διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην σκέψιν.

Ἀργὰ ἢ γρήγορα ὁ κόσμος ἀναγεννᾶται. Ἡ θυσία Ἐκεί· τὸ αἷμα μας καθαρίζει. Μᾶς ἀνάγει εἰς ἀνωτέρας ἀντιλήψεις. Εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀξίας τῆς θυσίας εἰς τὴν ζωήν. Μᾶς διευρύνει τὰ ὅρια τοῦ «ἐγὼ» ὥστε νὰ γίνῃ «ἡμεῖς». Νὰ ἀποκτήσῃ χῶρον διὰ νὰ περιληφθοῦν εἰς αὐτὸ καὶ ἄλλοι. Ἡ διεύρυνσις αὕτη τοῦ ἐγὼ εἶναι λύτρωσις καὶ καθαρμός μας. Εἶνε ἡ ἀρχὴ τῆς θεώσεώς μας.

Δι' αὐτὸ μὴ κλείεσαι μέσα εἰς τὸν ἑαυτόν σου, Ἀναγνῶστα μου. Ἐπικοινώνησε διὰ τῆς ἀγάπης μὲ τοὺς ὁμοίους σου. Πλησίαζε τὸν Ἐσταυρωμένον Κύριον καὶ μὲ τὰ πνευματικά σου αἰσθητήρια ἄκουε καὶ πρόσεχε τὸν Λόγον Του, τὸν λόγον τὸν ἀπὸ τοῦ Σταυροῦ, μὲ τὸν ὁποῖον σοῦ λέγει, συγχώρησε, ἀγάπησε, πίστευσε καὶ μάθε.

Πρῶτα θὰ πιστεύσῃς καὶ ὕστερα θὰ μάθῃς. Ἂν δὲν παραδεχθῇς τὴν προτεραιότητα τῆς πίστεως δὲν θὰ ἐπιβραβευθῇς μὲ τὸ ἐπακολούθημα τῆς μαθήσεως.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ἡ Ἀνάστασις

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ θεμέλιος λίθος ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον στηρίζεται τὸ οἰκοδόμημα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Δι' αὐτὸν ὅμως ἀκριβῶς τὸν λόγον εἶναι καὶ ὁ φάρος, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ φῶς του μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸ νὰ κατανοήσωμεν τὴν προσωπικότητα καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μεγαλυτέρου ἀνθρώπου τοῦ χριστιανισμοῦ, τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Χωρὶς τὴν ἀνάστασιν ὁ Παῦλος μεταβάλλεται εἰς σκοτεινὸν αἴνιγμα καὶ τὸ κήρυγμά του χάνει τὴν κεντρικήν του ἰδέαν. Τὴν συνείδησιν αὐτὴν ἔχει καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἀπόστολος, καὶ διὰ τοῦτο γράφει εἰς τοὺς Κορινθίους: «Εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν».

Ὁ Σταυρὸς καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι ὁ πυρὴν τῆς διδασκαλίας τοῦ Παύλου. Κατὰ τὸ κήρυγμά του τίποτα ἄλλο δὲν γνωρίζει, «εἰ μὴ Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον καὶ ἀναστάντα». Δὲν ἐνδιαφέρεται, ἐὰν οἱ λόγοι του διὰ μὲν τοὺς Ἰουδαίους εἶναι σκάνδαλον, διὰ δὲ τοὺς Ἕλληνας μωρία. Εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον τῶν Ἀθηνῶν ἀντιμετωπίζει τὸν σαρκασμὸν τῶν σοφιστῶν· κάτι παρόμοιον ὑφίσταται καὶ μὲ τὸν Φῆστον. Καὶ ὅμως πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς σημαντικωτέρας τότε Ἑλληνικῆς πόλεως, τῆς Κορίνθου, δὲν ἔχει διαφορετικοὺς λόγους νὰ ἀπευθύνῃ. Διότι ἡ ἀνάστασις εἶναι ὁ πυρὴν τῆς διδασκαλίας του. Εἶναι τὸ κορύφωμα καὶ τὸ ἐχέγγυον τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ ὁ σταθμός, ἀπὸ τὸν ὁποῖον λαμβάνει νόημα ἡ ἀνθρωπίνη ἱστορία.

Ὁ Ἀναστὰς Κύριος εἶναι ὅμως καὶ ἡ πηγή, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀντλεῖ ὁ ἀπόστολος τὸ Πνεῦμα· ἀπὸ τὴν στιγμὴν τῆς ἐπιστροφῆς του ἕνα νέον φῶς φέγγει εἰς τὴν ψυχήν του. Ἀναπνέει νέον ἀέρα, ζῇ νέαν ζωήν, βλέπει τὸν κόσμον μὲ νέον βλέμμα. Δὲν ὑπάρχει πλέον δι' αὐτὸν ἄλλο ἀγαθὸν καὶ ἄλλη ἀξία ἀπὸ τὸν Χριστόν. Διὰ τοῦτο θυσιάζει τὰ πάντα, διὰ νὰ τὸν κερδίσῃ. Ἀποβάλλει ὡς πεπαλαιωμένον ράκος τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, διὰ νὰ ἐνδυθῇ τὸν Χριστόν. Ἀντικαθιστᾷ τὸν Παῦλον μὲ τὸν Χριστόν, «ζῶ δὲ οὐκ ἔτι ἐγώ, ζῇ δ' ἐν ἐμοὶ Χριστός».

Ἡ νέα του ὅμως ζωὴ δὲν εἶναι ἄκοπος ἀπόλαυσις, ἀλλὰ ἡρωϊκὸς ἀγών.

Τοῦτον ἀπηχοῦν οἱ λόγοι: «ὑποπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας ἐγὼ ἀδόκιμος γένωμαι». Ὁ ἀναγνώστης τῶν ἐπιστολῶν του, ὅταν φθάνῃ εἰς τὸ σημεῖον, ὅπου ὁ ἀπόστολος παραγγέλλει εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἀναλάβουν τὰ ὅπλα τῆς δικαιοσύνης, τὸν θώρακα τῆς πίστεως, καὶ τὴν περικεφαλαίαν τῆς ἐλπίδος, νομίζει, ὅτι βλέπει τὸν ἴδιον τὸν Παῦλον πάνοπλον μὲ τὸ γενικὸν πρόσταγμα μέσα εἰς τὸ πεδίον μάχης. Τί νὰ εἴπῃ κανεὶς διὰ τοὺς ἀγῶνας τῆς προσευχῆς, τοὺς ὁποίους ἀδιαλείπτως διεξῆγε διὰ τὴν πνευματικήν του ἔντασιν, ἵνα διατηρήσῃ ἄσβεστον τὴν φλόγα τοῦ πνεύματος; Τὴν δύναμιν ὅμως, ὅπως διεξάγῃ τὸν καρποφόρον ἀγῶνα, δανείζεται ἀπὸ τὸν ἀναστάντα Κύριον. Οὔτε μία στιγμὴ τὸν ἐγκαταλείπει ἡ ἰδέα αὐτή. «Χάριτι Θεοῦ εἰμί, ὅ εἰμί», «ὅταν ἀσθενῶ τότε δυνατὸς εἰμί», εἶναι αἱ προσφιλεῖς του ἀλλὰ καὶ γεμᾶται ἀπὸ ταπεινοφροσύνην ὁμολογίαι του. Μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Ἀναστάντος ἀναλαμβάνει τὴν μαρτυρικὴν ζωὴν τοῦ Ἀποστόλου. Γίνεται ὀφειλέτης σοφῶν καὶ ἀνοήτων. Μὲ τὴν ὁδοιπορικὴν ῥάβδον ὡς σύντροφον περιφέρεται ἀπὸ χώρας εἰς χώραν καὶ Ἠπείρου εἰς Ἤπειρον. Νηστικὸς ἢ χορτάτος μὲ τὸ ψῦχος καὶ τὸν καύσωνα ὑπὸ τὴν κατάραν τῶν ὁμοεθνῶν του καὶ τὸ μῖσος τῶν ψευδαδέλφων ὅλο καὶ προχωρεῖ εὐαγγελιζόμενος τοὺς μακρὰν καὶ τοὺς ἐγγύς. Φυλακίσεις, ῥαβδισμοί, πληγαὶ καὶ ναυάγια ἀποτελοῦν τὸ ἐνεργητικόν του. Εἰς ἕνα λιθοβολισμὸν ζῇ τὸ μαρτύριον τοῦ Στεφάνου. Καὶ ὅμως ἡ σκέψις του στρέφεται πρὸς τὴν Δύσιν, ὅπου τὸν περιμένει τὸ ρωμαϊκὸν ξίφος.

Τοιουτοτρόπως ὁ Ἀναστὰς Κύριος εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς διδασκαλίας τοῦ μεγάλου Ἀποστόλου, ἡ πηγὴ τῆς δυναμικότητός του, ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ μαρτυρικοῦ Του θανάτου.

Τί θὰ ἦτο ὅμως ὁ Παῦλος, ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν εἶχεν ἀναστῇ; Ἐὰν ἡ ἀνάστασις ἦτο ἁπλοῦν σύμβολον ὄχι ἱστορικὴ πραγματικότης; Τὴν ἀπάντησιν δίδει ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος: «Εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται ματαία ἡ πίστις ὑμῶν». Ποῖον νόημα θὰ εἶχε ὅμως τότε ἡ ζωὴ καὶ ἡ δρᾶσις τοῦ Παύλου; Θὰ ἦτο ἁπλῶς μία ματαιοπονία, ἕνας ἀγὼν χωρὶς περιεχόμενον, μία σκιαμαχία, ὅπως τοῦ Δὸν Κιχώτου.

Ὡς ἀμοιβὴ τῶν βασάνων τοῦ σώματος θὰ ἤρχετο ἡ σῆψις τοῦ τάφου, καὶ ὡς ἐπιστέγασμα τῆς προσπαθείας διὰ τὴν κατεργασίαν μιᾶς ὡραίας ψυχῆς, ἡ διάλυσις τοῦ θανάτου. Μαζὶ μὲ τὸν Χριστὸν θὰ ἐξηφανίζετο μέσα εἰς τὸν τάφον καὶ κάθε ἐλπὶς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Τότε ὅμως πρακτικώτεροι ἄνθρωποι θὰ ἦσαν οἱ ὑλισταί, οἱ ὁποῖοι λέγουν «φάγωμεν πίωμεν αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν». Καὶ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Χριστοῦ, οἱ ὁποῖοι ὡς ἀκοίμητον κανδήλαν διατηροῦν ἄσβεστον τὴν φλόγα τοῦ ἰδανικοῦ θὰ ἦσαν «ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων».

Καὶ τὸ συναίσθημα τῆς λυτρώσεως καὶ τοῦ ἁγιασμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐδοκίμασεν ὁ Παῦλος καὶ οἱ ὀπαδοί του, θὰ ἦτο καὶ αὐτὸ αὐταπάτη. Γαλήνη ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἀκαθάρτου λίμνης. «Εἰ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν» γράφει πρὸς τοὺς Κορινθίους.

Ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνίστατο, τότε καὶ αὐτὸ τὸ χριστιανικὸν κήρυγμα δὲν θὰ ἦτο τίποτε ἄλλο, παρὰ μία βλασφημία κατὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ μία ψευδομαρτυρία ἐναντίον Του, «ὅτι ἤγειρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν».

Τέλος, ἐὰν ὁ Χριστὸς δὲν ἀνίστατο, ποία θὰ ἦτο ἡ θέσις τοῦ Παύλου ἀπέναντι τῶν χριστιανῶν ὁλοκλήρου τῆς οἰκουμένης, τοὺς ὁποίους ὡς «συστρατιώτας» κατέ-

ταξεν ὑπὸ τὰς σημαίας τοῦ Χριστοῦ.

"Ολα τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ τὰ θέτει ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος. Καὶ τοιουτοτρόπως ἀποδεικνύεται, ὅτι ἔχει βαθυτάτην συναίσθησιν τῆς σημασίας τῆς ἀληθείας τῆς ἀναστάσεως. Ἐγνώριζε διατὶ ἐθυσιάζετο καὶ τί ἐκήρυττε. Καὶ τοῦτο διότι εἶχεν ἀκράδαντον πεποίθησιν εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ διὰ τὸν Ἀπόστολον εἶναι ἀναμφισβήτητος πραγματικότης. Ἡ βεβαιότης του ὅμως δὲν στηρίζεται ἐπάνω εἰς τὴν πίστιν, ὅπως συμβαίνει μὲ τοὺς μὴ ἰδόντας καὶ πιστεύσαντας χριστιανοὺς τῶν αἰώνων, ἀλλὰ ἐπάνω εἰς τὴν ἄμεσον ἀντίληψιν καὶ τὴν προσωπικὴν πεῖραν. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶδε τὸν Χριστὸν μὲ τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Δαμασκοῦ, ἤκουσε τὴν φωνήν του «Σαούλ, Σαούλ, τί μὲ διώκεις;», ὅπως τὴν ἤκουσαν καὶ οἱ συνοδοί του. Συνωμίλησε μὲ τὸν Κύριον καὶ ἔλαβε ἀπ' Αὐτὸν ἐντολάς. Διὰ τοῦτο βεβαιώνει τοὺς Κορινθίους ὅτι εἶδεν τὸν Κύριον, ὅπως τὸν εἶχον ἴδει προηγουμένως ὁ Κηφᾶς, οἱ δώδεκα, ὁ Ἰάκωβος, οἱ πεντακόσιοι ἀδελφοί, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ περισσότεροι ἔζων ὅταν ἔγραφεν τὴν ἐπιστολήν. Μαζὶ μὲ αὐτοὺς ἀντήλλαξεν τὴν πεῖραν του ὁ Παῦλος. Ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἤκουσεν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ πρωτοκορυφαίου τὰς λεπτομερείας τῶν ἐμφανίσεων τοῦ ἀναστάντος, τὰς τελευταίας ὑποθήκας του, προτοῦ ἀναβῇ εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ εἶπεν καὶ ἐκεῖνος μὲ τὴν σειράν του πῶς ἐνεφανίσθη εἰς αὐτὸν ὁ Κύριος περιβεβλημένος μὲ οὐρανίαν αἴγλην καὶ μὲ ἀπρόσιτον φῶς.

Ἡ Ἀνάστασις διὰ τὸν Παῦλον εἶναι γεγονός. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τὸν δεδοξασμένον Κύριον ἀντλεῖ τὴν ἀγάπην ἐκείνην, ἡ ὁποία δὲν γνωρίζει ὅρια εἰς τὰς θυσίας, συγχρόνως ὅμως καὶ τὴν παρηγορίαν τῆς οὐρανίου ἀνταποδόσεως. Ἀπ' Αὐτὸν λαμβάνει τὴν πεποίθησιν, ὅτι τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ δὲν εἶναι ἄξια τῆς μελλούσης δόξης τῶν ἐκλεκτῶν, καὶ τὸ μακάριον συναίσθημα τῆς ἀνομονῆς τοῦ στεφάνου τῆς δόξης κατὰ τὴν μεγάλην ἡμέραν. Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ πυθμήν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀγκιστρώνει ὁ Παῦλος τὴν ἄγκυραν τῆς ἐλπίδος του ἀσφαλῆ καὶ βεβαίαν. Τὸ θαλασσοδαρμένον πλοῖον τῆς μαρτυρικῆς ζωῆς του δὲν πρόκειται νὰ παρασύρῃ τὸ κῦμα τοῦ θανάτου. Τὸ βασανισμένον σῶμα του δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ κληρονομία τοῦ τάφου. Ἀλλὰ ὅπως ὁ κόκκος τοῦ σίτου θὰ πέσῃ εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ ἀναβλαστήσῃ, θὰ κατατεθῇ χοϊκόν, θνητόν, ἄδοξον, ἀσθενές, θὰ ἐγερθῇ ὅμως μεταλλαγμένον, ἀθάνατον πνευματικόν, ἄφθαρτον, ὅπως τὸ δεδοξασμένον σῶμα τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος ἔγινε ἀπαρχὴ τῶν «κεκοιμημένων». Ἰδοὺ ὁ Λόγος διὰ τὸν ὁποῖον μὲ θριαμβευτικὸν τόνον ψάλλει ὁ Ἀπόστολος τὴν ἐπινίκειον ᾠδὴν διὰ τὴν κατατρόπωσιν τοῦ θανάτου: «Ποῦ σοῦ, θάνατε τὸ κέντρον; Ποῦ σου "Αδη τὸ νῖκος»; Ὁ θάνατος ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐκέντησε τὸν Ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς, ἔπαθεν ὅτι καὶ ἡ μέλισσα· «ἔχασε τὸ κεντρὶ καὶ τὴν ζωήν του». «Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος».

Α. Μ. Κ.

Εἶναι καθῆκον ὅλων τῶν Ἱερέων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ Περιοδικὸν αὐτῆς «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ» καὶ νὰ ἐγγράφουν εἰς αὐτὸ συνδρομητὰς ἐκ τοῦ Ποιμνίου των.

Οἱ ἀλλάξαντες διεύθυνσιν Ἱερεῖς καὶ λοιποὶ συνδρομηταὶ τοῦ Περιοδικοῦ παρακαλοῦνται νὰ τὴν ἀνακοινώνουν εἰς τὸ Τμῆμα Διεκπεραιώσεως διὰ νὰ τὸ λαμβάνουν τακτικῶς.

ΠΑΣΧΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΙΡΗΝΙΚΟ ΩΚΕΑΝΟ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 7ης σελ.)

Μπροστὰ στὴν τράπεζα πέρνει θέσι ὁ Νῖκος Ντεληγιάννης «μὲ φόβο Θεοῦ» γιατὶ ἀκόμη δὲν ἦτο βέβαιος πῶς ὅ,τι ἔκαμνε ἤτανε ἐν τάξει ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας του.

Νεκρικὴ σιγὴ ἐπικρατεῖ. Ὁ Νῖκος ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ καὶ ἀρχίζει μὲ τὴν προσευχή: «Βασιλεῦ Οὐράνιε Παράκλητε..» «"Αγιος ὁ Θεός, "Αγιος ἰσχυρός...» «Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς...» Ἀνάπτει τὲς δυὸ λαμπάδες ποὺ εἶναι ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ Σταυροῦ καὶ μὲ φωνὴ ἠχηρὰ ἐκφωνεῖ: «Ἀναστήτω ὁ Θεὸς καὶ διασκορπισθήτωσαν οἱ ἐχθροὶ Αὐτοῦ καὶ φυγέτωσαν ἀπὸ προσώπου Αὐτοῦ οἱ μισοῦντες Αὐτόν... Χριστὸς Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας, καὶ τοῖς ἐν τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι, ζωὴν χαρισάμενος.»

Ρίγη συγκινήσεως καταλαμβάνουν ὅλα τὰ παιδιά, ἐνῷ τριακόσιες φωνὲς ἑνώνονται ψάλλουσαι «Χριστὸς Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν...» Ἑλληνιστὶ καὶ ἑξακόσια μάτια γεμίζουν δάκρυα χαρᾶς καὶ συγκινήσεως, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν ἀναμνήσεις ἀπὸ τὸν ἑορτασμὸ τοῦ Πάσχα τῆς πόλεώς των.

Ἀκολουθοῦν οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι «φωτίζου, φωτίζου ἡ νέα Ἱερουσαλήμ». «Πάσχα ἱερὸν ἡμῖν σήμερον ἀναδέδεικται», στοὺς ὁποίους λαμβάνουν μέρος πολλὰ παιδιὰ ποὺ εἶχον ὑπηρετήσει σὲ Ἐκκλησιαστικὲς Χορῳδίες τῆς Κοινοτικῆς των Ἐκκλησίας, καὶ ἐπαναλαμβάνεται τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη» καὶ «ἀληθῶς Ἀνέστη», ἤτανε ἡ κατακλεῖδα τῆς Πασχαλινῆς τελετῆς.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἔλειπον ἀπὸ τὴν τελετὴ αὐτὴ τὰ κόκκινα αὐγὰ καὶ αἱ λαμπάδες γιὰ τὸ ἐκκλησίασμα, μὰ εἶναι ἐξ ἴσου ἀληθὲς ὅτι ποτὲ δὲν ἐωρτάσθη μὲ τέτοια πίστι καὶ μὲ τέτοια συγκίνησι θρησκευτικὴ τελετὴ ὅπως ἡ τελετὴ τοῦ Ἑλληνορθοδόξου Πάσχα στὸν Εἰρηνικὸ Ὠκεανό.

Pittsburgh, Pa., Μάρτιος 1950.

Ἐκκλησιαστικὴ Κίνησις

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Κατὰ τὴν ἐν Σικάγῳ διαμονήν του ὁ Σεβασμιώτατος προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐγκρίτου ὁμογενοῦς κ. Ἰωάννου Παπαναστασίου, μεγάλως ἐκτιμωμένου ὑπὸ τῆς ἐν Σικάγῳ Ὁμογενείας, παρεκάθησεν εἰς γεῦμα διοργανωθὲν πρὸς τιμὴν Αὐτοῦ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος τούτου ὁ κ. Παπαναστασίου ἐχαιρέτησε δι' ὀλίγων λόγων τὸν Σεβασμιώτατον, τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Σικάγου κ. Γεράσιμον καὶ παρουσίασε τοὺς ἐπὶ τούτῳ ὑπ' αὐτοῦ κληθέντας διὰ νὰ γνωρίσουν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον ἡμῶν κ. κ. Μιχαήλ, ὅστις λαβὼν τὸν λόγον ηὐχαρίστησε τὸν κ. Παπαναστασίου καὶ συνεχάρη διὰ τὸν ἑορτασμὸν 40ετίας τοῦ Ξενοδοχείου του καὶ ἀπηύθυνε μετὰ ταῦτα λόγους πατρικοὺς πρὸς πάντας σχετικοὺς μὲ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑποστηρίξεως τῶν Κοινοτήτων καὶ τοῦ προγράμματος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἐπιστρέφων ἐκ Σικάγου εἰς Νέαν Ὑόρκην ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν ἐκλήθη ἵνα ἐπισκεφθῇ τὴν Κοινότητα τοῦ Κλήβελαντ, ὅπου καὶ παρέστη ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆς Κοινότητος. Θέμα τῶν συζητήσεων ἦτο ἡ ἀπόκτησις ἀκινήτου περιουσίας δυναμένης νὰ στεγάσῃ ὅλας τὰς ἀνάγκας τῆς παροικίας. Ὁ Σεβασμιώτατος ἐν τῇ ὁμιλίᾳ του συνέστησε τὰ δέοντα καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Νέαν Ὑόρκην. Τὴν Παρασκευὴν ἑσπέρας 24ην Μαρτίου ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἀκαθίστου καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος εἰς Στάτεν Ἄϊλαντ. Τὴν Κυριακήν, 26ην, πρὸ τῶν προπυλαίων τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ ηὐλόγησε τὴν παρέλασιν ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ ἑορτῇ καὶ μετὰ ταῦτα προέστη τῆς Δοξολογίας, συμπαραστούμενος ὑπὸ πολλῶν ἱερέων τῆς Νέας Ὑόρκης, ἀναγνώσας τὴν εἰς ἄλλην σελίδα δημοσιευομένην εὐχήν. Ἐκτὸς τοῦ Γενικοῦ Προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ἐντιμ. κ. Α. Πούμπουρα ὡμίλησαν κατὰ τὴν Δοξολογίαν ὁ πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν Ἑλληνικῶν Σωματείων Νέας Ὑόρκης κ. Ν. Βαγιωνῆς, ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Προέδρου Τρούμαν καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Δημάρχου ἐντιμ. κ. Ὀντουάϊαρ, ὁ πρόεδρος τῆς ἑνώσεως τῶν Κοινοτήτων κ. Στούαρτ, ὁ κ. Σ. Βλαβιανός. Τοὺς ὁμιλητὰς παρουσίαζεν ὁ Ἱερατ. Προϊστάμενος τοῦ Καθεδρικοῦ Αἰδ. Β. Εὐθυμίου κατόπιν εὐγλώττου καὶ μεστῆς ἐννοιῶν εἰσαγωγῆς. Περὶ τὸ τέλος ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐπεσφράγισε τὰς ὁμιλίας διὰ βαθυστοχάστου λόγου ἀποδείξας διὰ ἱστορικῶν γεγονότων τὴν θείαν συναντίληψιν ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Γενετείρας. Τελειώνων δὲ συνέστησεν ὅπως μὴ παύσουν οἱ Ὁμογενεῖς τῆς Ἀμερικῆς ἐργαζόμενοι πρῶτον διὰ τὴν ἀποκατάστασιν εἰς τὰς οἰκίας των τῶν ἀνταρτοπλήκτων ἀδελφῶν μας, ὅπως ἐπίσης ἐντείνουν τὰς προσπαθείας των διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Βορείου Ἠπείρου καὶ τῆς Κύπρου εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑβδομάδος ἐδέχθη ὁ Σεβασμιώτατος πλείστους ὅσους Κοινοτικοὺς ἀντιπροσώπους, Ἱερεῖς καὶ ἐπιτροπὰς Κοινοτήτων. Ἐπὶ τῇ ἐγγυζούσῃ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα ὁ Σεβασμιώτατος ἐξαπέστειλε ἐγκύκλιον πρὸς ὅλας τὰς Κοινότητας ὑπενθυμίζων τὸ καθῆκον τῆς περιφορᾶς τοῦ καθιερωμένου Δίσκου ὑπὲρ τοῦ Πατριαρχείου κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα. Τονίζει συνάμα ὅτι ὁ δίσκος οὗτος σκοπὸν ἔχει τὴν συντήρησιν τοῦ Ἱεροῦ Κέντρου τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸν διενεργούμενον ἔρανον πρὸς οἰκοδομὴν τῆς Πατριαρχικῆς Στέγης.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Νύσσης κ. Γερμανὸς τὴν 24ην Μαρτίου 1950 προέστη τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτασάσης Κοινότητος «Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου εἰς Τζέρζι Σίτυ καὶ μετὰ ταῦτα ὡμίλησε καὶ ἀνέγνωσε καὶ τοὺς Χαιρετισμοὺς τῆς Θεοτόκου.

—Τὴν ἑπομένην, Ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ὡμίλησε ἐν τῷ αὐτῷ Ἱ. Ναῷ, μὲ θέμα: «Τί κερδίζομεν ὑπακούοντες καὶ τί χάνομεν ἀπειθοῦντες».

—Τὴν 26ην Μαρτίου κατελθὼν εἰς Φιλαδέλφειαν ἐλειτούργησε ἐν τῷ αὐτόσε πανηγυρίσαντι Ἱ. Ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ συμπροσευχομένους ἔχων τὸν Πρεσβευτὴν τῆς Ἑλλάδος Ἐξοχ. κ. Β. Δενδραμὴν καὶ ἄλλους ἐπισήμους καὶ πλῆθος πολὺ ὁμογενῶν. Μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν ὡμίλησε καὶ ἀκολούθως ἐπεθεώρησε τὴν γενομένην ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς, παρέλασιν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας παρευρέθη εἰς τὴν γενομένην ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Κώδωνος τῆς Ἐλευθερίας» ὑποδοχήν, τὸ δὲ ἑσπέρας εἰς τὴν μεγάλην συγκέντρωσιν ὅπου καὶ ὡμίλησε μὲ θέμα: «Ἡ 4η Ἰουλίου τῆς Ἑλλάδος».

—Τὴν 28ην παρευρέθη εἰς τὴν ἐν τῇ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῇ συνεδρίαν τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν ὁποίαν ἐλήφθησαν διάφοροι ἀποφάσεις ἀφορῶσαι τὴν ἐν Ἀμερικῇ ἐκπαίδευσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων μας.

—Τὴν 30ὴν ἰδίου προήδρευσε τοῦ Μικτοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς ἀσχοληθέντος ἐπὶ ὑποθέσεων τῆς δικαιοδοσίας του.

—Τὴν 1ην Ἀπριλίου ἀνελθὼν εἰς Νιοῦ Μπέντφορντ, Μασσ., ἔψαλε Μέγαν Ἑσπερινὸν καὶ ὡμίλησε ἐν τῷ αὐτόσε Ἱ. Ναῷ, μετὰ τὸν Ἑσπερινὸν δὲ εἶχε σύσκεψιν μετὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος.

—Τὴν ἑπομένην, Κυριακὴν τῶν Βαΐων, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ αὐτῷ Ναῷ καὶ ὡμίλησε διὰ μακρῶν.

Τὸ ἀπόγευμα παρευρέθη εἰς τὸ Τσάϊ τῆς αὐτόσε Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος καὶ ὡμίλησε πρὸς τὰς κυρίας «περὶ ἐμμονῆς ε'ς τὰς Παραδόσεις τὰς Ὀρθοδόξους».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἔχον ὑπ' ὄψει αἴτησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρέσχε τὴν ἄδειαν τῆς ἐκτυπώσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Διὰ τηλεγραφήματος πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς κ. κ. Μιχαὴλ ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἐζήτησεν ὅπως διαβιβάσῃ τὰς εὐχὰς Αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἐκδρομεῖς προσκυνητὰς τῆς Ἀχέπα καὶ γνωρίσῃ συνάμα πρὸς αὐτοὺς ὅτι ἡ Μήτηρ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀναμένει αὐτοὺς μὲ ἀνοικτὰς τὰς ἀγκάλας διὰ νὰ εὐλογήσῃ καὶ εὐχαριστήσῃ αὐτοὺς διὰ τὸ ὑπὸ τῆς Ὀργανώσεως αὐτῆς ἐπιτελούμενον ἔργον.

Καθ' ἃ ἀνέγραψαν αἱ ἐφημερίδες τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνασυνεκροτήθη ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου, ληξάσης τῆς περιόδου αὐτῆς. Εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς ἕδρας ἣν θὰ κατελάμβανε ὁ Μητροπολίτης Δέρκων ἐκλήθη ἀριστίνδην ὁ Μητροπολίτης Πριγκηπονήσων Σεβασμιώτατος Δωρόθεος. Ἕτερα κληθέντα μέλη εἶναι ὁ Χαλκηδόνος Θωμᾶς, ὁ Κυδωνιῶν Ἀγαθάγγελος, ὁ Νεοκαισαρείας Χρυσόστομος, ὁ Λαοδικίας Μάξιμος καὶ ὁ Σάρδεων Μάξιμος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἕνεκεν τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὸν Ἑλληνικὸν καὶ Ἀγγλόγλωσσον τύπον περὶ τῆς ἀποδοχῆς ἀπὸ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ὑποδείξεως τοῦ Μόσχας Μακαριωτάτου Ἀλεξίου πρὸς σύγκλησιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Πανορθοδόξου Συνόδου ὁ «Πάνταινος», τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Πατριαρχείου δι' ἀνακοινωθέντος διέψευσε τὰς φήμας ταύτας ὡς κακοβούλους. Τὸ ἀνακοινωθὲν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Τὸ Πατριαρχικὸν Γραφεῖον Τύπου ἀνακοινοῖ:

Ὅτι τὰ ἐκ Παρισίων καὶ Σόφιας τελευταίως μεταδοθέντα καὶ μόλις ἐσχάτως περιελθόντα εἰς γνῶσιν τῆς Α. Θ. Μ. τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν, ἐν Κωνσταντινουπόλει δὲ σχολιαζόμενα, περὶ ὑποδείξεως δῆθεν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρωσσίας Ἀλεξίου πρὸς τὴν Α. Θ. Μ. τὸν Πατριάρχην ἡμῶν, ἵνα Αὐτὸς ὁ Ἀλεξανδρείας ἀναλάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συγκλήσεως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὅλων τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν πρωτοβουλίαν, ἣν κατὰ τὰς αὐτὰς ἀνακριβεῖς πληροφορίας ἀπεδέχθη ἤδη ὁ Ἀλεξανδρείας, στεροῦνται πάσης ὑποστάσεως καὶ τυγχάνουσιν ἀποκυήματα κακοβούλου φαντασίας καὶ προθέσεως ἐχθρῶν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, γνωστοῦ ὄντος ἔκ τε πολλῶν ἄλλων καὶ ἐκ τῆς τελευταίως γραφείσης ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 Νοεμβρίου 1949 καὶ δημοσιευθείσης ἀπαντήσεως τοῦ ἡμετέρου Πατριάρχου εἰς τὴν Εἰρηνικὴν τῆς Α. Θ. Π. Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ὅτι ζωηρὰ ἐπιθυμία τῆς Α. Θ. Μ. τοῦ Πατριάρχου ἡμῶν εἶναι ὅπως ὁ Οἰκουμενικὸς καὶ μόνος μὲ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῆς πρωτοβουλίας εἰς πᾶσαν κοινὴν τῆς ὅλης Ἐκκλησίας ἐνέργειαν, ἣν κέκτηται, συγκαλέσῃ τὸ ταχύτερον πάσας τὰς κατὰ τόπους Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας εἰς Πανορθόδοξον Σύνοδον.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, 16 Φεβρ. 1950.»

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφει ἡ Ἐκκλησία, Κληρικὸς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐδώρησεν εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν μίαν δυώροφον οἰκίαν εἰς ἀρίστην τοποθεσίαν τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν διὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς κέντρον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Τὸ ὄνομα τοῦ δωρητοῦ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του ἐκρατήθη μυστικόν. Ἐπίσης διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἐδωρήθη εἰς τὰς Πάτρας οἰκόπεδον ἐξ στρεμμάτων πρὸς οἰκοδομὴν Θρησκευτικοῦ Κέντρου ἐξυπηρετικοῦ τῶν ἐπιδιώξεων τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ηὐχαρίστησε τὸν δωρητὴν δι' ἐπιστολῆς.

Ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος συνῆλθεν ἡ ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία ἀνέλαβε νὰ διοργανώσῃ τὰς ἑορτὰς ἐπὶ τῇ 1900 ἐπετείῳ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ὑπὸ Ἀρχιερέων Ἀποστολικῶν ἕδρῶν καὶ Καθηγητῶν Πανεπιστημίου ἀφοῦ ἤκουσε τὴν εἰσήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου τονίσαντος τὴν σημασίαν τοῦ ἑορτασμοῦ ἀπὸ ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἀπόψεως, ἀπεφάσισε ὅπως αἱ ἑορταὶ λάβουν χώραν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1951. Πρὸς τοῦτο κατηρτίσθη ἐκτελεστικὴ ἐπιτροπὴ προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀπεφάσισε νὰ ἐπανεκδώσῃ τὸ ἔργον τοῦ ἀειμνήστου Μ. Γαλανοῦ Βίοι τῶν Ἁγίων ὡς οὗτος πρὶν τοῦ θανάτου του διεσκεύασε καὶ ἀνεθεώρησε.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τὸν ἀσθενοῦντα Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Μακαριώτατον κ. Τιμόθεον ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀντιπροσωπεύει ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Σεβαστείας κ. Ἀθηναγόρας, ὅστις λαμβάνει ἐνεργὸν μέρος εἰς ὅλας τὰς ἐπιτροπὰς τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς μελέτην τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῶν Ἁγίων Τόπων. Ἐπὶ τοῦ Φρικτοῦ Γολγοθᾶ ἐτελέσθη ἐσχάτως δέησις ὑπὲρ τῆς ταχείας ἀπελευθερώσεως τῶν ἁρπαγέντων Ἑλληνοπαίδων. Δι' ἐκθέσεων πρὸς τὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας ἀνεκοινώθη ἡ ἔκτασις τῆς ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς βλάβης τοῦ Τρούλλου τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Διὰ τὴν περίσωσιν τοῦ κτιρίου καὶ βελτίωσιν αὐτοῦ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ Σπυρίδων ἐζήτησεν ὅπως διοργανωθῇ πανελλήνιος ἔρανος χάριν τῆς εὐπρεπείας τῶν Ἱερῶν Προσκυνημάτων τῆς Παλαιστίνης, τῶν φυλασσομένων ὑπὸ τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων Μοναχῶν.

Καθ' ἃ ἀνέγραψαν αἱ ἐφημερίδες ὁ Ἀρχιμανδρίτης Λεωνίδας ἀντιπροσωπεύων τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας ἀπὸ τὸ 1948 καὶ ἑξῆς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνου, ὅστις πρό τινος ἐφθασεν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετ' ἄλλων Ρώσσων Κληρικῶν. Κατὰ τὰ δημοσιευθέντα ὁ κληθεὶς εἰς Μόσχαν Ἀρχιμ. Λεωνίδας ἀρνεῖται νὰ ἐπιστρέψῃ διὰ λόγους ὑγείας.

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν

ΤΑ 12 ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ καὶ Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΘΡΗΝΟΣ.—Ὁ λόκληρος ἡ Ἱερὰ Ἀκολουθία τῆς ἑσπέρας τῆς Μ. Πέμπτης, Μ. Παρασκευῆς, Μ. Σαββάτου, καὶ ἡ Ἀνάστασις. Σελίδες 132, χαρτόδετον. 50c

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΨΙΣ καὶ ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ.—Ἱ. Ἀκολουθίαι, Εὐαγγέλια, Ἀπόστολοι καὶ Ἑορταὶ ὅλου τοῦ ἔτους. Πασχάλια ἕως τὸ 1987. Ἔκδοσις Ἀθηνῶν, κομψῶς δεδεμένη, σελίδες 796, $3.00. Ἀμερικανικὴ ἔκδοσις, σελ. 520. ... $5.00

ΙΕΡΟΣ ΣΥΝΕΚΔΗΜΟΣ τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ.—Περιέχει τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἀκολουθίας τῶν Κυριακῶν καὶ Ἑορτῶν ὅλου τοῦ ἔτους καὶ αἰώνιον Πασχάλιον καὶ Κυριακοδρόμιον. Πολυτελὴς Ἀμερικανικὴ ἔκδοσις. Σελίδες 780. Χρυσόδετος, $5.00.

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐγκεκριμένον ὑπὸ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κείμενον. Τὰ 4 Εὐαγγέλια, Πράξεις Ἀποστόλων, Ἐπιστολαὶ Παύλου καὶ Καθολικαί, Ἀποκάλυψις, καὶ πίναξ περικοπῶν ἀναγινωσκομένων κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ Ἑορτάς. Πολυτελὴς Ἀμερικανικὴ ἔκδοσις. Σελίδες 620. Χρυσόδετος $5.50

Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Ἀγγλικήν

ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΓΕΝΕΑΝ

Ἐκδόσεως Λονδίνου, μὲ μαῦρα καὶ κόκκινα γράμματα, Ἑλληνικὰ καὶ Ἀγγλικὰ εἰς ἀντιστοίχους σελίδας. Ὅλα σχήματος τσέπης, χρυσόδετα.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ. The Divine Liturgy of St. John Chrysostom. Ἐπίσης ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ Περικοπαὶ Ὀκτωήχου, Τριωδίου, Πεντηκοσταρίου καὶ Μηναίου. $3.00

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ, ἤτοι, Ἀραβῶνος καὶ Στεφανώματος. The Sacrament of Holy Matrimony ... $2.00

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ. The Sacrament of Holy Baptism. $2.00

ΤΟ ΕΥΧΕΛΑΙΟΝ. The Sacrament of Holy Unction. $2.00

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΗΣ Μ. ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ καὶ τῆς ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ. The Services for the Holy Week and Easter Sunday. $4.00

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ. The Divine Liturgy of the Presanctified. $3.00

Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ καὶ ΤΟ ΜΙΚΡΟΝ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ. The Acathist Hymn and the Little Compline. $2.00

ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ, ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ καὶ ΥΨΩΣΙΣ. Epiphany, Pentecost, Exaltation of the Cross. $2.00

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΔΙΒΡΗ ΔΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ DIVRY. Ὁδηγὸς συνομιλίας Ἀγγλικῆς καὶ Ἑλληνικῆς, μὲ τὴν προφοράν, ἐπὶ παντὸς χρησίμου θέματος. Νέα Ἔκδοσις 1947, μὲ ἐπιστολογραφίαν. Σελ. 448, σχῆμα τσέπης. Χρυσόδετοι $2.50.

ΝΕΟΝ ΑΓΓΛΟΕΛΛΗΝΙΚΟΝ καὶ ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ DIVRY. Τὸ νεώτατον, πληρέστατον καὶ πλέον ἀξιόπιστον λεξικόν. Ἔκδοσις 1948. Χρυσόδετον, μὲ εὐρετήρια $3.00. Μὲ δέρμα καὶ εὐρετήρια $4.00.

GREEK MADE EASY. Ἡ μόνη ἁπλῆ καὶ συγχρονισμένη μέθοδος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς, κατ' οἶκον ἢ ἐν Σχολείῳ, ὑπὸ Ἀμερικανῶν, μικρῶν ἢ μεγάλων. Third enlarged edition (1948), 192 pages. Cloth, $2.50.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ Ἄνευ Διδασκάλου. Ἡ ἀρίστη πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἀγγλικῆς ὑπὸ Ἑλλήνων. Προφορὰ ἀκριβεστάτη. Γλῶσσα ζωντανή. Κατάλληλος δι' ἀρχαρίους ἢ προχωρημένους. Ε΄ ἔκδ. 1949, μὲ 64 ἐπὶ πλέον σελ. $3.00

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ τῆς ΑΜΕΡΙΚΗΣ, Κωνσταντοπούλου, Τεῦχος Α΄. Τὸ πλουσιώτατον καὶ μεθοδικώτατον. Μὲ 64 πολυχρώμους εἰκόνας $1.00

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ τοῦ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ τῆς ΑΜΕΡΙΚΗΣ, Κωνσταντοπούλου, Μέρος Β΄. Τὸ ἰδεῶδες Ἀναγνωστικὸν Α΄ ἢ Β΄ τάξεως, μὲ 42 πολυχρώμους εἰκόνας $1.00

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Γ΄ ΤΑΞΕΩΣ «ΕΛΛΗΝ. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ», Κωνσταντοπούλου. Μόλις ἐκδοθέν, εἰς ἐκλεκτὴν δημοτικήν, μὲ λεξιλογια, ποιήματα καὶ 70 ὡραιοτάτας εἰκόνας. Τιμᾶται $1.00

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ Δ΄ ΤΑΞΕΩΣ «ΤΑ ΠΑΤΡΙΚΑ ΜΟΥ ΠΑΛΑΤΙΑ». Ν. Βαβούδη. Τὸ μόνον ἐγκριθέν. Δ΄ ἔκδοσις. $1.00

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ. Πολυζωΐδου. Ἔκδοσις Γ΄. 1945. Μὲ 100 ὡραίας εἰκόνας $1.00

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ. Πολυζωΐδου. Ἔκδοσις 1949. Μὲ πολλὰς εἰκόνας. $1.00.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΙ. Πολυζωΐδου. Μικραὶ παιδικαὶ ἱστορίαι, παρμένει ἀπὸ τὴν ζωήν. Ὕφος ἁπλοῦν. Σελ. 160. $1.50.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. Πολυζωΐδου. Νέα ἔκδοσις μὲ 26 μεγάλας εἰκόνας, προσευχάς, κλπ. $1.00

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ τῆς ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ. Πολυζωΐδου. Μὲ διδάγματα, προσευχὰς καὶ πολλὰς ὡραίας εἰκόνας $1.00

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ. Πολυζωΐδου. Ἔκδοσις Β΄, μὲ πολλὰς εἰκόνας..... $1.00

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ. Δημητριάδου. Ἐκδοθεῖσα χάριν τῶν ἐδῶ Ἑλλην. σχολείων. $1.00

Η ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ. Πολυζωΐδου. Ἡ διδασκαλία τῆς πίστεώς μας εἰς 100 εὔκολα μαθήματα. $1.00

CATECHISM OF THE EASTERN ORTHODOX CHURCH. A Sunday School Primer. By Bishop G. Polyzoides. $1.00

ΟΡΘΟΔΟΞ. ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ. Πολυζωΐδου. Ἐξηγεῖ μὲ εἰκόνας ὅσα τελοῦνται εἰς τοὺς ναούς μας. $1.00

Στέλλονται παντοῦ προπληρωμένα. C.O.D. 30c ἐπὶ πλέον. Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ ἀπὸ τοὺς Ἐκδότας.

D. C. DIVRY, Inc., Publishers 293 SEVENTH AVE. NEW YORK 1, N. Y.